Gemeente Utrecht

2022

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

13e vergadering - 15 september 2022

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 15 september 2022 te 10.00 uur.

Voorzitter: mevrouw Dijksma, burgemeester, afgewisseld door de heer Zwanenberg.

Aanwezig zijn de leden: Assen, Al-Saqaff, Bakker, Bode, Bosch, Chirino, Dada-Anthonij, Dekkers, Deldjou Fard, Dijkstra, Fattal, Heijne, Hellevoort, Hessel, Van Heuven, Te Hoonte, Hornsveld, Kendir, Kleinrensink, Koning, Maas, Meerding, Nolten, Oudejans, De Pagter, Passier, Peters, Ramaker, Raaijmakers, Sasbrink, Snippe, Van Steeg, Stellinga, Stylianou, Sungur, Vasters, Vermeulen, Van Vliet, Van der Wilt, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Afwezig zijn de leden: Bos, Van der Graaf en Talhaoui.

Aanwezig zijn de wethouders: Eerenberg, Van Hooijdonk, Oosters, Schilderman, Streefland en De Vries.

Tevens aanwezig: de heren Venhoeven (voorzitter Rekenkamer) en Keulen (lid Rekenkamer).

Griffier: mevrouw Van Hall.

1. Opening en mededelingen.

   De **voorzitter** opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom, ook de mensen die thuis meekijken.
   Tijdens de middagschorsing, rond 13.00 uur, zal de presentatie van de Programmabegroting 2023 plaatsvinden in de hal van het stadhuis. Iedereen is daar uiteraard van harte bij uitgenodigd.
   Bericht van verhindering is ingekomen van de leden Talhoui, Van der Graaf en Bos. Namens de raad wil zij de heer Bos heel veel sterkte wensen met het verlies van zijn vader, tevens fractiemedewerker van Stadsbelang Utrecht, Hein Bos.

2. Vaststelling agenda.

   De agenda wordt zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

3. Ingekomen stukken.

Met betrekking tot de ingekomen stukken wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

De **voorzitter** merkt op dat men onder de ingekomen stukken een brief aantreft van Carolien de Boer, waarin zij haar afscheid als lid van onze Rekenkamer aankondigt. Carolien kan vandaag niet aanwezig zijn, maar volgt de raadsvergadering vanuit huis. Dat is helaas niet zonder reden, want zij heeft onlangs aangekondigd dat zij vanwege gezondheidsredenen stopt met haar werk als lid van de Rekenkamer.
In de brief waarin zij haar vertrek aankondigt, schrijft zij dat ze sinds haar komst in 2018 altijd met veel plezier bestuurslid van onze Rekenkamer was. Haar hoogtepunten waren de bijdragen aan de onderzoeken rond de Participatiewet, de laaggeletterdheid en de energietransitie. Zij kijkt vooral met veel voldoening terug op de goede samenwerking tussen bestuur en staf van de Rekenkamer en natuurlijk met de gemeenteraad. Zij had altijd een scherp oog voor het ingewikkelde krachtenveld waarin overheidsorganisaties moeten werken.
Bij haar komst, vijf jaar geleden, leerde de raad haar kennen als een groot voorstander van andere en nieuwe onderzoeksmethoden, anders dan die de Rekenkamer altijd gewend was. Zij wilde niet alleen ambtenaren en betrokken organisaties interviewen, maar maakte zich ook hard voor het houden van peilingen onder de Utrechters en het uitvoeren van casestudy's. De resultaten daarvan moeten op een aansprekende, begrijpelijke en niet te uitgebreide manier worden gepresenteerd. Zij liet liever beelden en infographics zien.
Ze stelt vast dat Carolien het bewijs is dat het belangrijke werk van de Rekenkamer voortdurend in ontwikkeling is. Zij hoopt dat dat zo blijft, maar daar heeft zij alle vertrouwen in. Helaas zal dat gebeuren zonder de inzet en de kennis van Carolien, en haar wil om altijd weer te vernieuwen.
Namens alle leden van de raad en de medewerkers dankt zij Carolien voor haar waardevolle inzet voor de stad. Zij wenst Carolien het allerbeste toe.
(Applaus.)

(De voorzitter toont daarop het schilderij dat Carolien als dank ontvangt.)

De heer **Venhoeven** (voorzitter Rekenkamer) merkt op dat hij en de overige leden van de Rekenkamer nu niet in niet in de gelegenheid zijn om Carolien persoonlijk toe te spreken. Voor nu wil hij haar alvast danken voor haar waardevolle bijdragen aan de Rekenkamer en voor de prettige collegialiteit. De leden van de Rekenkamer zullen haar missen, maar zullen met een glimlach en vol waardering aan haar terugdenken. Wanneer Carolien daaraan toe is, neemt de Rekenkamer nog graag persoonlijk afscheid van haar. Hij wenst haar alle goeds, ook namens Sjoerd, Gerth, Gert Jan en alle nu niet aanwezige collega's van de Rekenkamer.

De **voorzitter** merkt op dat de procedure voor de opvolging van Carolien nu in gang wordt gezet. Zij hoopt dat er over enige weken een opvolger benoemd kan worden.

4. Geheimhouding.

De **voorzitter** stelt voor om, conform artikel 25, lid 3 van de Gemeentewet, de door het college opgelegde geheimhouding van de documenten zoals vermeld in de bij de agenda gevoegde bijlage, inclusief de aanpassing, te bekrachtigen.
Zij heeft begrepen dat de heer Sungur een opmerking heeft met betrekking tot het proces bij een van

de geheime stukken. Als het bij opmerkingen over het proces blijft, kunnen die in openbaarheid gemaakt worden. Zij stelt vast dat dit het geval is.

De heer **Sungur** (DENK) wil dat de geheimhouding ten aanzien van het conceptrapport Constitutioneel racisme niet wordt bekrachtigd. De afspraak in de raad is dat alles openbaar en transparant behandeld wordt, tenzij dat niet mogelijk is. Nu wordt een rapport volledig geheim verklaard, wat niet strookt met de visie op een open overheid. Zijn fractie heeft in de commissie nadrukkelijk aangegeven dat ze best snapt dat onderdelen in het conceptrapport zwart gelakt moeten worden, maar dat ze niet kan vatten dat wordt aangedrongen op een volledige en permanente geheimhouding. Als reden wordt opgegeven: "een eventueel openbaar debat over een onvoldragen en niet bestuurlijk onderschreven conceptversie dient niet het doel van onze gezamenlijke inzet op dit belangrijke onderwerp". Hij vindt dit geen grond om iets geheim te verklaren. Zijn fractie vindt juist openheid heel belangrijk.
Er zit bijna een verschil van 80 pagina's tussen het concept en het definitieve rapport. Daar wil hij in alle openheid vragen over kunnen stellen. Ook de conclusies lijken van elkaar te verschillen.
Vage redenen als "mensen moeten in openheid of vrijheid kunnen spreken, het waren ruwe schetsen" hebben hier wat zijn fractie betreft niets mee te maken. Hij hoopt dat de raad het belang van een open overheid hoog in het vaandeel heeft staan en de geheimhouding niet zal bekrachtigen. Mocht dit wel gebeuren, dan kondigt hij aan dat hij als belanghebbende daartegen bezwaar zal maken en eventueel ook in beroep zal gaan bij de rechter.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) sluit zich volledig aan bij de oproep van de heer Sungur. Hij geeft iedereen in overweging dat de raad, door dit rapport in zijn volledigheid geheim te verklaren, de verdenking op zich laadt dat er iets toe te dekken is. Dat zou het proces schaden en dat moet dus voorkomen worden.
Mocht het rapport geheim verklaard worden, dan zal zijn fractie niet deelnemen aan de beraadslagingen over dit geheime rapport.

De heer **Bosch** (PVV) wil voor de volledigheid en voor de notulen vastgelegd hebben dat zijn fractie de oproep van de heer Sungur volledig steunt.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) is van mening dat conceptrapporten niet bedoeld zijn voor de openbaarheid. Onderzoekers moeten zich vrij kunnen voelen om een concept op papier te kunnen zetten en dat in beslotenheid te kunnen bespreken met de mensen die daarbij aanwezig zijn. Zij weet zelf als onderzoeker dat er nog veel kan veranderen tussen een conceptversie en een eindversie. Het is ook de bedoeling om dat concept in die setting met elkaar te kunnen bespreken. Als conceptrapporten openbaar gemaakt worden, wordt er een gevaarlijk precedent geschapen voor toekomstige onderzoeken. Onderzoekers zullen zich dan niet meer vrij voelen om een concept op papier te zetten.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat zijn fractie het idee van de heer Sungur steunt om het conceptrapport met weggelakte delen openbaar te maken.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Raaijmakers. Is het openbaar maken van het conceptrapport juridisch mogelijk? Dat kon zij niet uit de brief opmaken.

Mevrouw **Nolten** (Bij1) steunt de oproep om het conceptrapport openbaar te maken, mits bepaalde delen daarvan zwart gelakt worden, om te voorkomen dat mensen die een klacht hebben ingediend of zich anderszins hebben uitgesproken, in een onveilige situatie zullen komen.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) stelt dat volgens haar de onderliggende wens is dat er gesproken kan worden over de eventuele inhoudelijke verschillen tussen het conceptrapport en het eindrapport. Openbaarheid van het conceptrapport hoeft daarvoor niet per se het juiste middel te zijn. Zij vraagt de wethouder of er niet een alternatief mogelijk is waardoor toch tegemoet kan worden gekomen aan die wens, met inachtneming van hetgeen in de raadsbrief is gecommuniceerd.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Raaijmakers. Ook haar fractie hecht veel belang aan de vertrouwelijkheid van hetgeen de onderzoekers inbrengen.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) sluit zich volledig aan bij de heer Sungur. Tussen het conceptrapport en het definitieve rapport horen niet zulke verschillen te zitten. De zaken die geheim moeten blijven, kunnen in beide versies zwart gemaakt worden.

De **voorzitter** stelt vast dat er nu toch al enkele inhoudelijke zaken genoemd worden, die verder gaan dan procesopmerkingen. Zij wijst de raadsleden erop dat de geheimhouding, zolang die niet wordt weggestemd, er nog steeds is.

De heer **Koning** (D66) merkt op dat zijn fractie het verzoek om geheimhouding steunt, langs de lijn van de argumenten die mevrouw Raaijmakers heeft genoemd en de argumenten die in de brief van gisteren zijn genoemd.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) betreurt het dat er überhaupt een conceptrapport besproken gaat worden terwijl het rapport al is besproken. Zij acht het niet noodzakelijk dat het rapport in openbarheid besproken wordt.

De heer **Versteeg** (CDA) kan de geheimhouding steunen. Ook hij sluit zich aan bij mevrouw Raaijmakers. Wel moeten de verschillen tussen het conceptrapport en het definitieve rapport zo veel mogelijk duidelijk zijn.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) merkt op dat de vraag van mevrouw Deldjou Fard - is het openbaar maken van het conceptrapport juridisch mogelijk? - haar nog niet helemaal duidelijk is. Zij kan zich voorstellen dat zij daar later op terugkomt. Ook het gevraagde door mevrouw Kendir is haar nog niet helemaal duidelijk. Op dit moment ligt alleen voor: geheimhouding of niet.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) verduidelijkt dat haar fractie vooral benieuwd is naar alternatieve mogelijkheden, bijvoorbeeld dat de raad in gesprek gaat met de onderzoekers. Zij heeft het gevoel dat er nu heel zwart-wit naar het rapport gekeken wordt, terwijl er volgens haar een diepere wens ligt.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) antwoordt dat dit aan de raad zelf is. Op dit moment ligt alleen de vraag voor of er geheimhouding moet worden opgelegd. Daar moet de raad een uitspraak over doen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) heeft een opmerking over de voorgestelde geheimhouding van een bijlage bij het voorstel inzake deelgebied 6 Merwedekanaalzone. De raad heeft nu een openbare duiding van een geheim stuk gekregen, maar daar moest de raad weer om vragen. Hij wil nog eens meegeven: alleen geheim wat strikt geheim is, en geen informatie in geheime stukken die ook al openbaar bekend is, zodat raadsleden niet ineens te horen krijgen dat zij aan geheimhouding gebonden zijn. Hij verzoekt het college om dit nog eens nadrukkelijk aan de staf mee te geven.

De **voorzitter** stelt dat deze boodschap luid en duidelijk is overgekomen.
Zij stelt voor om digitaal te stemmen over haar voorstel om de door het college opgelegde geheimhouding van de documenten zoals vermeld in de bij de agenda gevoegde bijlage, inclusief de aanpassing, te bekrachtigen.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel van de voorzitter, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 34 tegen 8 stemmen.

5. Notulen raadsvergadering 16 juni en 7 juli 2022.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

   De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) merkt op dat hij in de raadsvergadering van 16 juni per abuis tegen amendement 60 (Parkeren voor essentiële beroepen) heeft gestemd. Dat had een voorstem moeten zijn. Graag ziet hij dat dit wordt aangepast.

   De **voorzitter** merkt op dat het herroepen van de stemuitslag niet mogelijk is, maar dat in de notulen zal worden opgenomen dat de heer Dijkstra geacht wenst te worden voor amendement 60 te hebben gestemd.

6. Notulen vragenuur 16 en 30 juni, 25 augustus en 1 september 2022.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

7. Notulen Commissies Voorjaarsnota 21, 22 en 23 juni 2022.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

9. Raadsvoorstel Beëindigen commissielidmaatschap.

   De **voorzitter** merkt op dat de SP als fractie niet langer meer is vertegenwoordigd in de raad. Daarmee eindigt ook het lidmaatschap van de commissieleden die eerder namens de SP zijn benoemd. Op grond van artikel 7, lid 3 van de Verordening op de raadscommissie is voor beëindiging van het lidmaatschap een besluit van de raad nodig. De raad wordt derhalve voorgesteld te besluiten tot beëindiging van het commissielidmaatschap van Ruurt Wiegant en Dane Harris.

Zonder stemming wordt overeenkomstig het raadsvoorstel besloten.

De **voorzitter** dankt de heren Wiegant en Harris voor hun inzet voor de SP en daarmee voor de raad.

11. Raadsvoorstel Voorbereidingskrediet Gebiedsontwikkeling Galgenwaard en omgeving.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) stemt in met het raadsvoorstel, mits de wethouder kan toezeggen dat de bewoners en direct omwonenden gelijkwaardig worden betrokken, net als de private marktpartijen, en dat er daarnaast ook wordt gekeken naar een kleinschaliger plan - 500 woningen en 40.000 bvo.

De voorzitter merkt op dat dit eigenlijk geen stemverklaring is, maar meer een verzoek.

Zonder stemming wordt overeenkomstig het raadsvoorstel besloten, met inachtneming van de afgelegde stemverklaring.

12. Raadsvoorstel Herziening legesverordening m.b.t. evenementen en bijschrijving leidinggevenden in horeca.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) merkt op dat haar fractie beslispunt 1A kan steunen, maar niet kan meegaan met het halveren van het tarief voor het in behandeling nemen van een evenementenvergunningaanvraag. Om die reden stemt haar fractie tegen het raadsvoorstel.

Mevrouw **Bode** (Volt) sluit zich aan bij de stemverklaring van de Partij voor de Dieren.

Zonder stemming wordt overeenkomstig het raadsvoorstel besloten, met inachtneming van de afgelegde stemverklaringen.

13. Rekenkameronderzoek: "Onbegonnen werk - Een onderzoek naar de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed in Utrecht".

De heer **Keulen** (lid Rekenkamer) merkt op dat de titel van het onderzoek slaat op twee zaken. Allereerst is er het feit dat er ondanks de versnellingsopgave nauwelijks panden waren aangepakt. Toen het rapport uitkwam, in februari van dit jaar, waren er twee gebouwen verduurzaamd, terwijl de doelstelling was om in 2023 57 panden aangepakt te hebben. Daarnaast concludeerde de Rekenkamer dat met deze opgave doelen werden nagestreefd die financieel en inhoudelijk onvoldoende onderbouwd waren en daarmee niet realistisch zijn. De doelstelling om het gemeentelijk kernvastgoed in 2040 te verduurzamen is op de huidige manier haalbaar noch betaalbaar.
Ook stelde de Rekenkamer vast dat de gemeente geen grip heeft op deze opgave. Mede hierdoor kon de organisatie geen inzicht geven in de voortgang en de besteding van de middelen. Dat leidt er in de ogen van de Rekenkamer toe dat de gemeenteraad over de voortgang niet inzichtelijk wordt geïnformeerd.
De gemeente heeft zichzelf met een onmogelijke opgave opgezadeld. Ook in die zin is dit dus onbegonnen werk.

In het coalitieakkoord staat dat men, gelet op de uitkomst van de Rekenkamer, een agenda kan verwachten voor een nieuwe en ambitieuze verduurzamingsaanpak aan het begin van 2023. Tegelijkertijd ligt er ook een raadsvoorstel voor waarin de Rekenkamer heeft geprobeerd haar conclusies om te zetten in aanbevelingen waarvan ze hoopt dat die door de raad worden overgenomen. Het college heeft alle aanbevelingen van de Rekenkamer onderschreven en overgenomen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat zijn fractie de Rekenkamer dankt voor haar werk, dat ze het plan van aanpak van het college afwacht en dat ze het raadvoorstel zal steunen. Ondertussen is er van alles aan de hand op het gebied van energie. Vele organisaties hebben behoefte aan iets meer. Daarom dient zijn fractie motie 229 in (Versneld verduurzamen), waarvan het college wordt opgedragen:

1. Actief alle verduurzamingen op te pakken binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille conform de maatregelenlijsten van de energiebesparingsplicht die zich binnen 5 jaar terugverdienen voor zowel de gebouweigenaar als de gebruikers die onderdeel zijn van de gemeentelijke organisatie (Wettelijke plicht);
2. Actief alle verduurzamingen op te pakken binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille die conform de maatregelenlijsten van de energieprestatieplicht die zich binnen 5 jaar terugverdienen voor huurders binnen die bijdragen aan de beleidsdoelstellingen van de gemeente en dit te verwerken in de kostprijsdekkende huur;
3. Actief mee te werken aan verduurzamingsmaatregelen die huurders willen doen (binnen redelijkheid) en waarvoor toestemming van de gemeente als verhuurder noodzakelijk is;
4. Actief mee te werken aan voorstellen van huurders voor decentrale (gebouwgebonden) energieopwekking (zoals zonnepanelen en zonneboilers) die binnen korte tijd realiseerbaar zijn en de energierekening direct verlagen;
5. Een aanspreekpunt/loket te maken binnen de gemeente waar huurders en gebruikers hun ideeën voor verduurzaming en lokale energieopwekking kunnen voorleggen en toetsen. En de huurders en gebruikers hierover te informeren.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat de Partij voor de Dieren een voorstander is van "alle beetjes helpen". Maar hoe verhoudt deze motie zich tot het energieneutraal maken van alle gemeentelijke panden? Kan dit geïnterpreteerd worden als: we doen wat nu kan binnen vijf jaar en dan stoppen we? Of is het gewoon een eerste stapje op weg naar de volledige verduurzaming van al het vastgoed?

De heer **Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat hij het liefst zou zien dat die twee zaken gelijk zouden oplopen. Dan doe je het wanneer het kan. Alleen is er ook een wettelijke plicht voor bepaalde maatregelen. Sommige van die maatregelen worden nu nog niet genomen, zeker niet in de gevallen waarin de gemeente ook de gebruiker is van het pand. Hij denkt dat het zou passen als de gemeente die maatregelen in ieder geval neemt. Verder denkt hij dat op dit moment veel organisaties echt geholpen zouden zijn als zij hun energieverbruik met 20% of 30% kunnen terugbrengen, zonder dat het gehele pand fossielvrij wordt gemaakt. Misschien kan men die twee zaken samen laten oplopen.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) merkt op dat GroenLinks heel sympathiek staat tegenover het idee dat de gemeente zich houdt aan de regels die ze ook aan anderen stelt. Misschien moet de gemeente daar zelfs strenger in zijn. Maar het probleem is dat er ambities worden gestapeld en dat de organisatie dat niet aankan. Is de VVD het niet met GroenLinks eens dat het slim is om dit onderwerp

volgend jaar te bespreken, als er uitgebreid gesproken wordt over de wijze waarop de problematiek verder zal worden aangepakt?

De heer **Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat als dit onderwerp volgend jaar besproken wordt, er dit jaar niemand zal worden geholpen om een lagere energierekening te krijgen. Het gevolg daarvan is dat veel organisaties - voetbalclubs, maatschappelijke organisaties en andere organisaties waar ook GroenLinks zo aan hecht - zullen aankloppen bij de gemeente voor steun op de lopende rekening. Hij geeft het geld dan liever uit aan verduurzamingsmaatregelen, zodat die organisaties ook echt minder energie gaan verbruiken, dan aan het weer uitstellen van de ambities. Overigens zijn een aantal van die ambities gewoon wettelijk verplicht.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) snapt heel goed dat men niet stil moet blijven zitten zolang niet alles is uitgewerkt. Maar is het niet slim om het college te vragen om in het plan van aanpak, dat de raad over zes weken zal ontvangen, te verwerken wat in deze periode al kan gebeuren?

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt dat de wethouder moet duiden of hij dat in de komende zes weken nog in het plan van aanpak kan verwerken. De raad zou de wethouder een duidelijke motie kunnen meegeven, waarin wordt gesteld dat de wethouder de genoemde punten in het plan van aanpak zal moeten verwerken. Hij herhaalt dat het hem erom gaat dat organisaties, scholen e.d. die bij de gemeente huren, kunnen aankloppen bij de gemeente als zij bijvoorbeeld TL-verlichting willen vervangen door LED-verlichting, omdat zij daarmee hun energiekosten kunnen verlagen. Kan het georganiseerd worden dat de gemeente in zulke gevallen zegt dat ze zal bekijken of dat geregeld kan worden? Op dit moment krijgen zij te horen: wacht u even af, want over een aantal jaren gaan we het hele gebouw verbouwen en dan gaan we dergelijke maatregelen doorvoeren. Daar zijn die scholen en organisaties nu niet mee geholpen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt dat het klimaat oncontroleerbaar opwarmt. De gemeente moet dan het goede voorbeeld geven bij het tegengaan van een klimaatcrisis. Toch faalt Utrecht jammerlijk bij het verduurzamen van de eigen gebouwen, zo oordeelt de Rekenkamer. In de commissie zei de wethouder dat hij wel wil verduurzamen, maar dat het verduurzamen van het eigen vastgoed ingewikkeld is en geld kost. De wethouder zei in de commissie ook dat er begin 2023 een plan komt, waarin hij ook zal terugkomen op de vraag of alles in 2040 wel energieneutraal kan zijn. Daarmee lijkt hij dus doelstellingen terzijde te schuiven. De PvdD vindt dat onacceptabel.
De PvdD wil aan het genoemde plan wel enige richting geven. Wat de PvdD betreft is gemeentelijk vastgoed wél energieneutraal in 2040, liefst sneller. Dat kost geld en dat is ingewikkeld, maar als er tijdens de coronacrisis financiële spelregels aangepast worden, zoals aanpassing van het weerstandsvermogen, dan moet dat ook kunnen als het gaat om de klimaatcrisis. Voordeel daarvan is dat door het energieneutraal maken tegelijk bespaard wordt op de steeds hoger wordende energiekosten van de gemeentelijke gebouwen. Daarom dient hij motie 230 in (Verduurzaam gemeentelijk vastgoed), samen met Volt, EenUtrecht en BIJ1, waarin het college wordt opgeroepen om koersvast te blijven en in het in 2023 verschijnende plan in te zetten op energieneutraal en dus fossielvrij gemeentelijk vastgoed, uiterlijk in 2040, zo mogelijk eerder.

Mevrouw **Assen** (PvdA) vindt dat de heer Van Heuven toch een beetje selectief shopt in het rapport van de Rekenkamer. Die geeft immers aan dat bepaalde doelen niet haalbaar zijn. Een reflectie daarop zou passend zijn.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt dat men voor de grote opgave staat om de klimaatcrisis te bestrijden. De gemeente heeft gemeentelijk vastgoed dat te verduurzamen is. Ze kan daarin dus een rol spelen. Dat ligt binnen de invloedssfeer van de raad. Als er technische redenen zijn op grond waarvan een pand niet energieneutraal gemaakt kan worden, dan zou daarin geïnvesteerd moeten worden om dat pand wél energieneutraal te maken.

Mevrouw **Assen** (PvdA) denkt dat het lonender is om meer panden sneller bijna energieneutraal te maken, dan te focussen op het helemaal energieneutraal maken van alle panden.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt dat het zaak is om zo snel mogelijk van alle fossiele brandstoffen af te komen. Waarom zou men dan op een bepaald punt stoppen? Het lijkt hem geen goed idee dat er in 2040 in een aantal gebouwen nog 5% aardgas nodig is omdat de gemeente niet goed geïnvesteerd heeft.

De heer **Van Vliet** (D66) dankt de Rekenkamer voor het rapport. Zijn fractie onderschrijft alle aanbevelingen. Ze heeft nog overwogen een amendement in te dienen om voor de komende winter stappen te zetten om Utrechtse vastgoedpanden op een lagere temperatuur in te stellen en isolatie aan te brengen. Dit blijkt echter lastig, omdat de gemeente de huurders niet kan dwingen deze stappen te nemen. Hij vraagt zowel de Rekenkamer als het college of de analyse klopt dat men deze stap niet kan nemen. Kan de wethouder toezeggen dat dit wel gerealiseerd wordt in de panden waar dit wel kan?
Tot slot de volgende vraag aan de Rekenkamer en de wethouder: klopt het dat verduurzaming nu gekoppeld wordt aan de normale onderhoudscyclus van vastgoed en dat dit mede de oorzaak is van het niet halen van de duurzaamheidsdoelstellingen? Zou het dan kunnen helpen om deze cyclus te doorbreken door de landelijke wetgeving te volgen, die zegt dat elke verduurzaming die zich binnen vijf jaar terugverdient, gerealiseerd moet worden?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat haar fractie in de commissie heeft begrepen dat de basis niet op orde is. Dat is kwalijk, zeker als de gemeente het goede voorbeeld wil geven. Haar fractie zal de motie van de VVD steunen en wacht het antwoord van het college op de motie van de PvdD af.

Mevrouw **Assen** (PvdA) merkt op dat de conclusies in het Rekenkamerrapport er niet om liegen. Het is goed dat de wethouder alle aanbevelingen overneemt, want het is hard nodig om meer voortgang te boeken met de verduurzamingsopgave. Het is goed dat de raad tijdig wordt geïnformeerd als de gemeente op dit punt achterblijft, want dat is cruciaal om te kunnen sturen. Daarom vraagt ze de wethouder toe te zeggen om de raad jaarlijks te informeren over de stand van zaken rond de uitvoering van alle aanbevelingen van de Rekenkamer, en daarmee te beginnen, indien haalbaar, in Q2 2023.
Het is belangrijk dat er ambitieuze én haalbare doelen gesteld worden. Dat zou kunnen betekenen dat het in bepaalde situaties raadzaam kan zijn om eerst te kiezen voor bijna energieneutraal, voordat wordt overgegaan tot volledig energieneutraal. Maar de raad moet daar dan wel over geïnformeerd worden, zodat de raad daar zo nodig op kan sturen.

Mevrouw **Bode** (Volt) merkt op dat Volt vindt dat Utrecht een voorbeeld moet en kan zijn op het gebied van klimaat en energietransitie. Het Rekenkamerrapport toont helaas aan dat de gemeente er

ook op het punt van de verduurzaming van het eigen vastgoed nog niet is. Daarom is Volt blij dat het college alle aanbevelingen overneemt. Ze benadrukt dat er tempo gemaakt moet worden, want de klimaatverandering wacht niet. Volt steunt daarom de beide ingediende moties.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) stelt dat de gemeente behoorlijk grote ambities heeft, dat de onrendabele top het probleem is en dat de organisatie een en ander niet goed aankan. Daarom vindt zijn fractie het niet verstandig om er nu weer ambities bovenop te leggen. Het is verstandiger om te wachten op het plan van aanpak dat over zes weken verschijnt en het plan dat in het voorjaar zal volgen. Op basis daarvan kan dan bekeken worden wat precies aan ambities en organisatiekracht moet worden bijgesteld.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt vast dat er een dikke vette klimaatcrisis gaande is. De ambities moeten daarom niet worden bijgesteld, maar juist worden opgeschroefd.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vindt dat de ambities inderdaad hoog moeten zijn. De terugverdientijd zou bijvoorbeeld in plaats van vijf jaar ook zeven of tien jaar kunnen zijn, zoals ook in andere gemeenten het geval is. Maar zijn fractie vindt het wel heel belangrijk dat er niet een plan gemaakt wordt waarvan over een paar jaar weer moet worden vastgesteld dat het onhaalbaar is. De ambities moeten hoog, maar wel realistisch zijn. Het moet nu niet ingewikkelder gemaakt worden door er allerlei andere dingen in te fietsen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt dat de gevolgen van de klimaatcrisis zichtbaar zijn, ook deze zomer weer. Dan moet er toch geen water bij de wijn gedaan worden?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat GroenLinks geen water bij de wijn wil doen. Ze wil dat er heel klare wijn gemaakt wordt. Maar de ambities die worden gesteld, moeten ook gerealiseerd kunnen worden.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt vast dat GroenLinks halfbakken wijn voorstelt. Daarmee wordt de energiecrisis niet bestreden, maar wordt in 2040 niet-energieneutraal vastgoed opgeleverd. Dat is blijkbaar de doelstelling van GroenLinks.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) herhaalt dat GroenLinks een heel ambitieuze aanpak van de problematiek nastreeft. De gemeente moet op dit punt het voorbeeld geven. Maar GroenLinks wil ook dat het daarvoor benodigde geld georganiseerd wordt en dat de organisatie zo krachtig is dat ze de ambities kan waarmaken. GroenLinks wil daar nu niet op vooruitlopen met allerlei voorstellen.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt de heer Dekkers of het niet gewoon gaat om politieke keuzes.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) beaamt dat. Maar het blijkt dat de dingen die de gemeente wilde doen niet haalbaar bleken, onder meer omdat de organisatie dat niet aankon. Er is tijd nodig om te zorgen dat de organisatie in staat is om de ambities waar te maken. Het Rekenkamerrapport heet niet voor niets "Onbegonnen werk". Er valt inderdaad iets te repareren.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) merkt op dat er ongelofelijk veel werk te verzetten is ten behoeve van het verduurzamen van het vastgoed. Er ligt ook een opgave om de organisatie op de rit te

krijgen. De wethouder heeft in de commissie aangegeven hier graag de tanden in te zetten. Daar zal haar fractie scherp op blijven. Haar oproep aan college en raad is om eerlijk en scherp te zijn bij het stellen en het waarmaken van de ambities.

De heer **De Vries** (wethouder) begint met een reactie op motie 229 (Versneld verduurzamen). Hij kan toezeggen dat het college het gevraagde in de eerste vier punten zal gaan doen. Hij vindt het belangrijk om ook te benoemen dat de gemeente het goede voorbeeld geeft bij het verduurzamen van haar vastgoed, juist ook gelet op de tijd die eraan komt. Er kan actief gestuurd worden op het installeren van LED-verlichting of het verlagen van de temperatuur. Daarover kan het gesprek met de huurders worden aangegaan. Bij de panden die de gemeente in bezit heeft, is dat makkelijker te bereiken. Huurders zullen actief worden meegenomen en geïnformeerd.
Daarnaast wordt er nagedacht over hoe de hogere kosten eventueel gecompenseerd kunnen worden. Het gevraagde in het vijfde punt is meer organisatorisch van aard. Qua bemensing en ook financieel is dit een lastig punt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) deelt mee dat motie 229 kan worden ingetrokken na de toezegging van de wethouder.

De heer **De Vries** (wethouder) stelt voor dat het plan van aanpak nog even wordt afgewacht. Hij hoopt dat het rapport vandaag vastgesteld kan worden. Na zes weken volgt er dan een plan van aanpak. Daarin zal de raad worden meegenomen in een aantal ontwikkelingen en de wijze waarop het college daarnaar kijkt. Moeten zaken worden aangepakt op natuurlijke momenten of op andere momenten? Wordt er gekozen voor energieneutraal of bijna energieneutraal? Ook wordt bekeken of er een methodiek kan worden ontwikkeld die gericht is op CO_2-besparing. De keuzes die gemaakt worden, hebben uiteraard financiële consequenties.
Op grond van het voorgaande wil hij motie 230 (Verduurzaam gemeentelijk vastgoed) afwijzen. Zijn voorstoel is om te wachten op het plan van aanpak dat over zes weken zal verschijnen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt welke doelstelling het plan zal hebben. In de commissie, en ook zojuist weer, zwakte de wethouder de oorspronkelijke doelstellingen een beetje af. Met motie 230 wordt juist getracht de oorspronkelijke doelstelling te handhaven.

De heer **De Vries** (wethouder) antwoordt dat nu eerst zal moeten worden bekeken in hoeverre de doelstellingen haalbaar en betaalbaar zijn. Uitvoering van motie 230 kost geld, dat eerst vrijgemaakt zal moeten worden. Hij kan op dit moment dus niet met de motie meegaan.
De panden waar de gemeente zelf huurder van is, kunnen nu al worden aangepakt. De huurders worden in het proces meegenomen en actief geïnformeerd, omdat die het heel moeilijk zullen krijgen.
De suggestie van de PvdA-fractie inzake de jaarlijkse update van de uitvoering van de aanbevelingen kan hij overnemen. Hij zegt toe dat de raad jaarlijks zal worden geïnformeerd.
In Q2 2023 zal worden gestart met de aanbevelingen.

De heer **Keulen** (lid Rekenkamer) gaat in op de vraag van D66 of het wellicht handiger is om niet vast te houden aan de onderhoudscyclus, maar die te doorbreken en met kleine aanpassingen snel resultaat te boeken. Dat zou heel goed kunnen, maar dat vraagt wel iets. Men kan pas dit soort stappen nemen - dat staat ook centraal in het rapport - als er daadwerkelijk inzicht is in de

beschikbare middelen en in de stappen die men wil gaan zetten. Een van de hoofdconclusies in het rapport van de Rekenkamer is dat dit inzicht nog ontbreekt.
Daarnaast staat in het raadsvoorstel onder punt 2 van het dictum dat expliciet gemaakt moet worden welke stappen er gezet moeten worden om de doelen wél te halen. Wat de Rekenkamer betreft gaat het daarbij om de doelen voor 2040.
In het algemeen is de Rekenkamer van mening dat voor het nemen van een goed raadsbesluit drie dingen belangrijk zijn:
- Wat kost het als er niets wordt gedaan? Dat kan soms voordeliger zijn.
- Wat kost het om alle doelen volledig te halen?
- Als de doelen niet gehaald kunnen worden vanwege gebrek aan middelen en/of menskracht, is het goed om expliciet de afweging te kunnen maken welke stappen men dan zou moeten nemen.

Op die manier moet het raadsvoorstel gelezen worden.

De **voorzitter** stelt vast dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Zij dankt de heer Keulen voor zijn inbreng. De besluitvorming zal plaatsvinden aan het eind van de raadsvergadering.

14. Debat Versneld huisvesten statushouders en tijdelijke huisvesting.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vindt het goed om dit punt te bespreken, want het gaat hier om een cruciaal besluit. Veel Utrechters zullen zich afvragen hoe men in de zomer een dergelijk cruciaal besluit kon nemen over tijdelijk wonen en het versneld huisvesten van statushouders. Het zou vreemd zijn om dat dan niet in de eerste gemeenteraadsvergadering na de zomer te bespreken.
Veel Utrechters vinden het een prima actie dat statushouders versneld worden gehuisvest, maar vragen zich wel af wie er straks in de tijdelijke woningen komen te wonen en wie in aanmerking komen voor de duurzame woningen. Als die vragen goed beantwoord worden, zal dat zorgen voor draagvlak.
Ook moet duidelijk zijn hoe groot de locaties zullen worden. Dat zal bepalend zijn voor het wel of niet integreren in bestaande buurten.
Voor deze twee aspecten wil EenUtrecht aandacht vragen. Daarnaast maakt EenUtrecht zich er zorgen over dat er nu 4.000 tijdelijke woningen komen, die te zijner tijd ook weer gesloopt zullen moeten worden. Zal er dan op de lange termijn geen sprake zijn van duurkoop?
Hij dient motie 231 in (Statushouders en andere urgente Utrechters in tijdelijke woningen), waarin het college wordt opgedragen:
1. Er bij het Kabinet in Den Haag sterk op aan te dringen de huisvesting van asielzoekers niet meer te frustreren; maar nu wel voldoende geld beschikbaar te stellen zodat de asielzoekers wél op een beschaafde manier in tijdelijke huisvesting verspreid over het land een woonplek kunnen vinden.
2. Na te gaan of 4.000 tijdelijke woningen in 2023-25 mogelijk duurkoop kan zijn; en je deels beter versneld duurzame woningen (tot 100 jaar) kunt bouwen.
3. Te komen met een aanpak waarin de tijdelijke woningen primair worden toegewezen aan urgente Utrechters (vaak met een kwetsbare achtergrond), waaronder statushouders.
4. Als het college inderdaad daartoe bereid is, dan vervolgens de locaties van deze tijdelijke woningen kleinschalig te houden: bijv. max. 50 woningen op één locatie, om daarmee de integratie met de omliggende buurten te bevorderen.

De heer **Bosch** (PVV) zal zich beperken tot de hoofdlijnen, omdat het asielbeleid in feite een

landelijke kwestie is. Zijn fractie schaamt zich kapot dat Utrecht de enige gemeente in Nederland is die een zelfhatende maatregel als deze heeft doorgezet. De Utrechters staan in de kou. Zijn fractie komt nog met een set schriftelijke vragen, waarin ze zal proberen het een en ander aan het licht te krijgen. Het laatste woord over deze verschrikkelijke maatregel is nog niet gezegd.
Het mag duidelijk zijn dat de PVV een heel ander asielbeleid wil, een beleid op grond waarvan er nog nauwelijks mensen binnengelaten worden. Om die reden dient hij motie 232 (Voorgoed stoppen met voorrang geven aan statushouders) in, waarin het college wordt opgeroepen:

- voor altijd te stoppen met het voorrangsysteem voor statushouders en niet meer mee te doen met de semi-verplichte taakstelling vanuit het Rijk om deze mensen te huisvesten;
- een brandbrief op te stellen richting de landelijke overheid waarin het Utrechtse college oproept tot een asielstop en krachtig haar bedenkingen uitlaat over het huidige asielbeleid.

Hij weet heel goed dat niemand deze motie zal steunen. Maar dat maakt voor hem duidelijk waarom hij in de raad zit. Hij is het enige raadslid dat opkomt voor de Utrechters. Hij heeft er moeite mee dat Utrecht in dit opzicht naar de verdoemenis gaat. De massa-immigratie maakt het hele systeem kapot. Dat wordt gelukkig elders in Europa wél gezien. In Italië wordt waarschijnlijk de eerste vrouwelijke premier - dat zal velen in de raad wél aanspreken - gekozen, wier partij fel tegen immigratie is. In zweden is de Sverigedemokraterna afgelopen week de tweede partij geworden. In Denemarken heeft de Deense PvdA een anti-immigratiestandpunt in haar partijprogramma opgenomen. Is dat misschien ook niet iets voor de Nederlandse PvdA? Misschien komt die partij dan een keer boven de negen zetels uit.
Hij kan zichzelf straks nog steeds recht in de spiegel aankijken. Dat kan van het overgrote deel van de zaal niet gezegd worden.

Mevrouw **Meerding** (VVD) merkt op dat haar fractie tijdens het commissiedebat heeft aangegeven dat ze het absoluut niet eens is met het besluit om statushouders massaal voorrang te geven bij de toewijzing van een sociale huurwoning. Wat de VVD-fractie betreft wordt een dergelijk besluit nooit meer op deze manier genomen. Op dit moment zal ze echter geen voorstellen indienen, omdat men met elkaar heeft afgesproken dat er gewacht zal worden op meer informatie over de flexwoningen. Dus wellicht op een later moment meer, maar voor nu laat de VVD-fractie het erbij.

De heer **Sungur** (DENK) heeft niet goed begrepen waarom de VVD tegen het voorstel is om statushouders voorrang te verlenen.

Mevrouw **Meerding** (VVD) antwoordt dat ze dit uitgebreid heeft uiteengezet in de commissie. Het korte antwoord is dat dit voorstel het draagvlak ondermijnt. Dat draagvlak zal er in elk geval niet zijn onder de mensen die nu nog langer op de wachtlijst moeten staan.

De heer **Sungur** (DENK) oppert dat het misschien een idee voor de VVD is om de volgende keer niet te pleiten voor grote woningen voor rijke mensen, maar te pleiten voor meer sociale huurwoningen in de stad.

Mevrouw **Meerding** (VVD) begrijpt niet waar deze discussie opeens vandaan komt. De VVD staat op het standpunt dat het huidige percentage sociale huur - 35% - intact moet blijven, omdat de tekorten erg groot zijn. Daarnaast wil de VVD heel veel woningen erbij bouwen. In totaal zullen er dus ook meer sociale huurwoningen bij komen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat de VVD in de commissie niet voor het voorstel was, maar toen geen alternatief aangedragen heeft. Is de VVD er niet trots op is dat Utrecht als een van de weinige gemeenten wél luistert naar de staatssecretaris - ook van de VVD - om de taak serieus op te pakken?

Mevrouw **Meerding** (VVD) antwoordt dat de VVD als alternatief heeft aangedragen dat er veel eerder fleswoningen gebouwd hadden moeten worden. Daartoe heeft de VVD al vaker opgeroepen. Het is jammer dat dit niet gebeurd is en dat men nu voor deze keuze komt te staan. Er moet inderdaad ook gekeken worden naar de taakstelling. Die moet serieus genomen worden. Maar men mag ook bij de staatssecretaris aangeven: we komen er niet uit, help ons. Dat is wat de VVD betreft onvoldoende gebeurd.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt dat de gemeente Utrecht er wél uit is gekomen, tot genoegen van de staatssecretaris, die in het tv-programma Buitenhof Utrecht noemde als voorbeeld van een gemeente waar het goed gaat. Is de VVD daar niet trots op? In Utrecht wordt gedaan wat het landelijk beleid vraagt.

Mevrouw **Meerding** (VVD) merkt op dat Utrecht niet precies doet wat het landelijk beleid vraagt. Het landelijke beleid vraagt niet om met voorrang alle sociale huurwoningen aan statushouders toe te wijzen. Het landelijk beleid zegt juist dat flexwoningen bij uitstek geschikt zijn voor statushouders. Dat steunt de VVD.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt of de VVD evenals EenUtrecht vindt dat het nu dan vooral moet gaan over wie er in de tijdelijke woningen komen. Wie er in die woningen komen, kan bepalend zijn voor de omvang ervan.

Mevrouw **Meerding** (VVD) is dat met EenUtrecht eens.

Mevrouw **Nolten** (Bij1) hoort mevrouw Meerding een onderscheid maken tussen statushouders en niet-statushouders. Flexwoningen zouden vooral voor statushouders geschikt zijn.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat zij ook dit al heeft uitgelegd in de commissie. Flexwoningen zijn bij uitstek tijdelijke woningen. Flexwoningen kunnen sneller neergezet worden. Ze zijn over het algemeen ook iets kleiner en ook minder tijdsbestendig; ze zullen geen honderd jaar mee kunnen. Dit alles in tegenstelling tot sociale huurwoningen. De VVD vindt dat de mensen die het langst op de wachtlijst hebben gestaan, juist het recht zouden moeten hebben op zo'n sociale huurwoning, waar ze in principe hun hele leven in kunnen blijven wonen. Voor statushouders zijn tijdelijke flexwoningen veel geschikter.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) is van mening dat statushouders ook recht hebben op een huis, een huis dat er blijft staan en waar zij zich thuis voelen, na alles wat zij hebben meegemaakt. Ze vindt het jammer dat wordt meegegaan in het frame dat de woningcrisis mede veroorzaakt wordt door mensen die in dit land een status hebben en een huis toegewezen krijgen. Zij denkt dat dit niet hun schuld is, maar eerder de schuld van de landelijke VVD.

Mevrouw **Meerding** (VVD) antwoordt dat een flexwoning ook een huis is. Zij heeft de door mevrouw

Nolten genoemde woorden nooit gebruikt. Dat frame wordt door andere mensen opgeworpen. Zij herkent zich niet in die woorden.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) hoorde mevrouw Meerding wel spreken over draagvlak. Dat neigt toch naar framing. Daarom vraagt zij mevrouw Meerding nogmaals waarom zij toch dit onderscheid maakt.

Mevrouw **Meerding** (VVD) constateert alleen het niet goed is voor het draagvlak als mensen die al heel lang op een wachtlijst staan, te horen krijgen dat statushouders voorgaan. Daarmee bedoelt zij niet te zeggen dat statushouders hét probleem van de woningmarkt zijn. Er zijn heel veel problemen op de woningmarkt. De VVD ziet dat ook en wil daar graag op veel verschillende manieren aan werken.

Mevrouw **Hellevoort** (GroenLinks) merkt op dat er sprake is van een ingewikkeld besluit. Ze kan zich voorstellen dat het een lastig besluit is voor de mensen die al heel lang een woning zoeken. Gezien de grote crisis in de asielopvang staat GroenLinks wel achter het besluit. Het is heel goed dat het college zijn verantwoordelijkheid heeft genomen. Ook GroenLinks blijft hard aan de slag om meer betaalbare woningen te realiseren.
Het maken van een expliciet onderscheid, zoals genoemd in de motie van EenUtrecht, vindt haar fractie geen goed idee. Er zitten genoeg waarborgen in de huidige toewijzingsprocedure voor sociale huurwoningen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt of GroenLinks niet vindt dat het enorm kan uitmaken voor het draagvlak onder de Utrechters?

Mevrouw **Hellevoort** (GroenLinks) snapt dat de heer Dijkstra dit opmerkt, maar GroenLinks maakt een andere afweging. GroenLinks vindt het maken van dat specifieke onderscheid niet goed. In de commissie heeft zij al uitgelegd waarom.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) stelt dat dit het cruciale punt is waar het in dit debat over gaat. Iemand die al vijftien jaar op een wachtlijst staat, moet nu misschien voor een tijdelijke woning kiezen, terwijl een ander die hier net binnenkomt - hij is het eens met BIJ1 dat ook die een woning moet hebben - misschien al heel blij is met een tijdelijke woning, met perspectief op een vaste woning op termijn. Kan GroenLinks invoelen dat dit voor die persoon niet helemaal eerlijk voelt?

Mevrouw **Hellevoort** (GroenLinks) kan dat best invoelen, maar tegelijkertijd zijn ook statushouders mensen die op zoek zijn naar een woning. In de huidige toewijzingsprocedure zijn er genoeg mogelijkheden om te kijken wie waar komt te wonen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) kent genoeg statushouders die al ongelofelijk blij zijn dat zij überhaupt een woning krijgen. Voor de statushouders is het misschien ook wel prettig om niet op zo'n "beschamende" manier meteen een prominente plek in de stad in te nemen. Kan GroenLinks zich daar iets bij voorstellen?

Mevrouw **Hellevoort** (GroenLinks) is het daar echt niet mee eens.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) vindt dat er een wat raar beeld geschetst wordt van een

statushouder, als iemand die net binnenkomt en dan voorrang krijgt. De mensen die net binnengekomen zijn, liggen buiten. Een statushouder zit hier al jaren. Die zaten met grote gezinnen te creperen in een kleine kamer. Dus er moest iets gebeuren. Als dan wordt gedaan alsof deze mensen net binnenkomen, dan vindt zij dat een beïnvloeding van het debat die niet behoorlijk is.

De heer **Maas** (Volt) merkt op dat zijn fractie op de laatste avond van het reces persoonlijk is geïnformeerd door de wethouder. Zijn fractie heeft toen gezegd akkoord te zijn. Daar staat ze nog steeds achter. Natuurlijk is het een moeilijke keus om mensen die al lang wachten op een woning, nog langer te laten wachten. Maar het is ook moedig om te versnellen. En natuurlijk is er ook gewoon sprake van een wettelijke taakstelling.
Zijn fractie hoopt dat snel en flexibel bouwen - dat zou wat zijn fractie betreft ook wel in Rijnenburg kunnen - ook de andere Utrechters snel van een perspectief zal voorzien.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) stelt dat BIJ1 juist blij is met de keuze om statushouders voorrang te verlenen. De wooncrisis is groot, maar statushouders zijn daar niet de veroorzakers van. Daarom vindt BIJ1 het onterecht, zoals VVD en EenUtrecht lijken te willen, dat statushouders zich zouden moeten aanpassen om draagvlak te creëren. Ook statushouders zijn welkom in de stad.

De heer **Bakker** (D66) merkt op dat zijn fractie in de commissie heel helder heeft gemaakt hoe ze over de timing van dit besluit denkt. Hij dankt het college voor de antwoorden. Zijn fractie kijkt uit naar de tijdelijke woningen. Het debat daarover wordt later gevoerd. Ook statushouders moeten onderdeel gaan uitmaken van de Utrechtse samenleving. Daarom moeten statushouders niet anders behandeld worden.

De heer **Bosch** (PVV) hoort de heer Bakker zeggen dat statushouders niet anders behandeld mogen worden. Maar de huidige inwoners worden wel anders behandeld. Zij krijgen te horen: u mag nog wat langer wachten. Hoe vindt de heer Bakker dat?

De heer **Bakker** (D66) antwoordt dat zijn fractie ook in de commissie al heeft benadrukt dat dit best een dilemma is. Het college vond dat ook, gezien het feit dat het bij het College voor de Rechten van de Mens is aangedragen. Zijn fractie vindt het belangrijk dat het sneller is opgelost dan de tijd die ervoor stond. Daarom vond zijn fractie dat er sprake was van een succes. Het is ook een moedige stap die is gezet. Belangrijk is ook - dat hoorde men ook afgelopen dinsdagavond in de raadsinformatiebijeenkomst over de maatschappelijke opvang - dat bijvoorbeeld ex-daklozen zeggen: wat ontzettend goed dat dit is gedaan; hopelijk kunnen we hiervan leren om de doorstroming te bevorderen.

De heer **De Vries** (wethouder) merkt op dat het college de motie van de heer Dijkstra ontraadt. Ook in dit debat gaat het weer over wonen of tijdelijk wonen. Hij benadrukt dat op dit moment de crisis zo groot is - ook gezien de cijfers aangaande de statushouders en andere doelgroepen die er nog aan zullen komen - dat het debat vooral zou moeten gaan over tijdelijk wonen of niet wonen. Dat is de keuze waarmee men nu te maken heeft. Dat maakt dat het college op bepaalde locaties inzet op tijdelijk wonen. Dat gebeurt met name op locaties waar op langere termijn een ontwikkeling is gepland.
Terecht wordt er aandacht gevraagd voor de kwaliteit van de tijdelijke woningen. Dat zijn niet meer de containerwoningen van de eerste generatie. Uiteraard zal de raad daarover worden geïnformeerd

en daarin worden meegenomen.
Doordat het echt crisis is en er heel veel mensen op zoek zijn naar een dak boven hun hoofd, ontkomt men er niet aan om ook te kijken naar wat grotere aantallen: 2.500 woningen in 2,5 jaar. Die grote hoeveelheid woningen bereikt men niet door enkel en alleen naar kleine locaties te kijken. Het aspect van de leefbaarheid wordt zeker meegenomen. Dat gebeurt al op de huidige locaties, waar samen met bewoners wordt bekeken hoe dat kan worden georganiseerd.
Tegelijkertijd leert men ook heel veel van de dingen die men al heeft gedaan. Bij Place2BU, waar hij deze week was, trekt men op als gemeenschap. Er zijn daar vragende en dragende bewoners. Juist de kracht tussen vragende en dragende bewoners maakt dat het leefbaar wordt. Er zijn gangmakers, mensen die mensen bij elkaar brengen. Zo ziet het college dat ook voor zich als het gaat om tijdelijk wonen.
In het huidige toewijzingsbeleid gaat 30% naar kwetsbare of bijzondere doelgroepen, waaronder statushouders. Dat wordt in stand gehouden.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt of de wethouder zich ervan bewust is dat het verstandig kan zijn dat de gemeente voor de tijdelijke woningen een ander toewijzingsregime hanteert dan voor de vaste woningen, gelet op het draagvlak.

De heer **De Vries** (wethouder) denkt dat het goed is om te kijken naar hoe de mensen bij elkaar geplaatst worden en wat dat betekent voor de toewijzing. Tegelijkertijd heeft de gemeente ook een huisvestingsverordening. Het is belangrijk om die zaken in het geheel mee te nemen. Het is goed om daar kritisch naar te kijken. Hij wil er best op een ander moment op terugkomen hoe men dat wil gaan doen. Hij vindt het moeilijk om op dit moment al de ideeën daarover te delen. Hij is het met de heer Dijkstra eens om daar kritisch naar te kijken, gelet op de leefbaarheid. Hij zegt toe dat hij daarop zal terugkomen.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) ontraadt motie 232 (Voorgoed stoppen met voorrang geven aan statushouders). Er was een achterstand die moest worden ingehaald. Dat is gebeurd via deze systematiek. In de commissie is duidelijk besproken dat dit echt noodzakelijk was, maar dat dit instrument niet elke keer uit de kast zal worden gehaald. Tegelijkertijd is er veel geleerd van bijvoorbeeld de mobw-groep waarover zojuist werd gesproken. Uiteindelijk gaat het vooral over het zo snel mogelijk toevoegen van woningen. Dat is uiteindelijk de duurzame oplossing.
Zij gaat niet akkoord met het opstellen van een brandbrief. Er zijn genoeg mogelijkheden om via de eigen fractie aan te geven hoe men daarover denkt. Het Utrechtse college heeft gewoon de taak uit te voeren waar het voor staat. Dat doet het college op de Utrechtse humane manier.

De heer **Sungur** (DENK) dankt de wethouder voor haar mooie woorden. Zij spreekt over de Utrechtse humane manier. Hij hoopt dat dit voor het vervolg betekent dat er geen achterstand opgebouwd wordt in het huisvesten van statushouders. De maatregel die nu is getroffen, is eigenlijk vooral repareren, op een radicale manier. Kan men erop vertrouwen dat de situatie zich niet meer zal voordoen dat er een achterstand is opgebouwd in de toewijzing van woningen aan statushouders?

Mevrouw **Streefland** (wethouder) antwoordt dat de groep statushouders ook voor de toekomst "top of mind" is. Tegelijkertijd ziet men dat er ook andere kwetsbare groepen zijn - kwetsbare jongeren, voormalige dak- en thuislozen e.d. Mede daardoor is de achterstand opgebouwd. Alle doelgroepen zijn het college even lief. Maar als het college een wettelijke taak heeft uit te voeren, dan moet het

dat ook doen. De consequentie daarvan is dat de koek groter gemaakt moet worden en dat er meer woningen zullen moeten komen voor alle groepen. Ze hoopt dat de raad deze opdracht met zich meedraagt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) sluit zich aan bij de oproep van de heer Sungur. In feite heeft men een achterstand laten oplopen. De wethouder spreekt over het groter maken van de koek, maar ook op dat punt heeft men een achterstand laten oplopen, want er wordt al jaren gevraagd om tijdelijke woningen. Hoe reflecteert de wethouder daarop en wat wordt gedaan om de koek daadwerkelijk groter te maken?

Mevrouw **Streefland** (wethouder) antwoordt dat dit al uitgebreid in de commissie aan bod is gekomen. Het college is er altijd transparant over geweest dat het, gelet op het tekort aan woningen, de statushouders geen voorrang wilde geven ten opzichte van andere groepen. Maar deze actie was echt nodig om de achterstand in te halen.
De gemeente heeft ook altijd goed contact gehad met de provincie over de problematiek. Op het terrein van asiel doet Utrecht op andere delen juist extra veel.
Utrecht heeft in de afgelopen jaren al veel gebouwd. Het is dus niet zo dat de gemeente niet alert is op dit punt. Maar de wooncrisis is gewoon groot.

De **voorzitter** stelt vast dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. De stemming over de ingediende moties zal plaatsvinden aan het eind van de vergadering.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

15. Debat Intentiedocument Herontwikkeling Van Heukelomlaan-Berlagestraat.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat er steeds vaker sloopprojecten langskomen en heeft de indruk dat hier te makkelijk voor wordt gekozen. Dat is een onwenselijke ontwikkeling. De gemeente moet op een andere manier naar woonzekerheid kijken en hoe dit gedaan kan worden in gebiedsontwikkelingen. Dit geldt ook voor de Van Heukelomlaan. Hier is een goed commissiedebat over gevoerd. Het is positief dat de wethouder heeft bevestigd dat er sowieso een alternatief plan zal zijn dat snel zal worden uitgevoerd als de bewoners niet voor sloop kiezen. De PvdA is er in het debat niet van overtuigd geraakt dat alle alternatieven van renovatie goed zijn onderzocht. Dit is altijd gedaan met de focus op flinke verdichting. Ook de PvdA wil er woningen bij, maar met de focus op een flinke verdichting kom je bij een gebied als dit altijd uit op sloop, terwijl dezelfde panden iets verderop gewoon gerenoveerd worden. Er is top-down bedacht dat er gesloopt moet worden en alles is op alles gezet om dat voor elkaar te krijgen. Bewoners weten niet wat er verder mogelijk is. De PvdA is langs de deur gegaan en heeft dit gemerkt. Het is uiteindelijk aan de bewoners zelf, maar dan moet wel het eerlijke en complete plaatje worden geschetst en ze moeten weten wat de keuzes zijn. Dat is iets anders dan aansturen op woningen die hoe dan ook moeten worden gesloopt.

De heer **Bakker** (D66) merkt op dat de PvdA grote beloftes doet over het toevoegen van betaalbare woningen in de stad. In de Van Heukelomlaan is er, als 60% van de mensen instemt, de mogelijkheid om een kleine honderd betaalbare, duurzame, toegankelijke woningen toe te voegen met

terugkeergarantie voor huidige bewoners. De wethouder zei in het vorige debat dat de crisis nu zo groot is dat het alternatief is dat mensen geen dak boven hun hoofd krijgen. Is de PvdA het met D66 eens dat de raad er ook is voor de mensen die nu nog geen woning bezitten, maar er met spoed wel keihard een nodig hebben?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) is het hier natuurlijk mee eens. Daarom komen er ook heel veel grote bouwplannen aan. Dit wordt betaalbaar en leefbaar gedaan. Er zitten duizenden woningen in de pijplijn. Hier gaat de discussie echter over de vraag of sloop nodig is. Bewoners gaan daarover, maar er wordt aangestuurd op sloop. De PvdA wil dat er gekeken wordt naar renovatie-opties. Daar zitten ook verdichtingsopties bij. Dat betekent dus niet dat je die extra woningen niet krijgt, maar er wordt wel een ander traject doorlopen en er wordt serieus gekeken naar renovatie.

De heer **Bakker** (D66) stelt dat hij hier echt een andere kijk op heeft. Het is de vraag of de duizenden woningen in die prognose gehaald worden als sloop en nieuwbouw zo categorisch worden uitgesloten. De wethouder Maatschappelijke opvang en Asiel zei net ook al dat de koek groter gemaakt moet worden. Hoe kijkt de PvdA dan naar het toevoegen van betaalbare woningen op deze plek, gegeven ook de motie die de heer Van der Zweth zo wil indienen?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat D66 een tegenstelling schetst die hij echt niet ziet en ook niet zo beoogt met zijn voorstel. Bij de totale verdichting gaat het hier over ongeveer 50 woningen. De PvdA wil dat de renovatie-opties serieus onderzocht worden voordat de bewoners een vraag wordt gesteld. Er kan dan nog steeds aan de bewoners sloop-nieuwbouw voorgelegd worden, maar dan weten ze wel wat het alternatief is. Natuurlijk heeft de PvdA ook het liefst dat er dan nog wat woningen bij komen. Er zijn daar tuinen en garageboxen die veel ruimte innemen. Daar kan wat toegevoegd worden. Je mist dan niet eens die 50 woningen, maar een fractie daarvan. Die tegenstelling is er dus niet zo.

De heer **Bakker** (D66) vraagt hoe de PvdA kijkt naar het behouden van snelheid. Corporaties en ontwikkelaars willen wel graag, maar kunnen geen snelheid maken.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat hij ervan uitgaat dat dit geen vertraging gaat opleveren. De draagvlakmeting stond voor december. Ook zonder motie is het niet reëel meer dat hij voor februari plaatsvindt. Daar zit al veel tijd. Na een draagvlakmeting gaat er ook nog veel tijd overheen. De PvdA zal met de motie voorstellen om de alternatieven te onderzoeken. Als de draagvlakmeting in februari of maart plaatsvindt en je kunt de andere plannen voor die tijd in beeld krijgen, is dat prima. Ook als de draagvlakmeting een of twee maanden opschuift, zal dat voor het bouwproject geen vertraging betekenen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt wat er met de huidige bewoners gebeurt als hier nieuwbouw komt. Komen zij dan niet op een urgentielijst en wordt er dan dus niet extra vraag gecreëerd?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat dat klopt. Bewoners krijgen dan urgentie. Toen hij langs de deuren ging, hoorde hij dat het voor veel bewoners ook een kans is om naar een ander deel van de stad te gaan en misschien een grotere of mooiere woning te krijgen. Voor de korte termijn zorgt dat inderdaad voor een plus.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) stelt dat de inbreng van de heer Van der Zweth vrij genuanceerd is en dat hij vraagt om naar verschillende alternatieven te kijken, maar in de motie wordt er veel meer aangestuurd op renovatie. Hoe is dit met elkaar te rijmen?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat zijn motie in lijn is met zijn inbreng. Het is bekend wat de sloop-nieuwbouwplannen behelzen, maar niet wat renovatie behelst. Daarover is gewoon gezegd dat dit niet lukt als je flink wilt verdichten en dat er daarom ook niet naar gekeken wordt. De heer Van der Zweth wil dat hier wel goed naar gekeken wordt. Vervolgens kan nog steeds de vraag aan bewoners worden voorgelegd. De PvdA neemt participatie serieus en vindt daarom dat bewoners hier uiteindelijk over gaan.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of het dan niet verstandig zou zijn om een onafhankelijk onderzoek naar de verschillende alternatieven te laten doen en het college vragen dit uit te voeren.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat hij inderdaad vraagt om dit te onderzoeken, maar wil niet dat verdichting dogmatisch wordt, waardoor renovatie altijd afvalt. De heer Van der Zweth heeft niet het idee dat de gedane onderzoeken niet onafhankelijk waren, maar wil het inderdaad wel graag uitgezocht hebben.

De **voorzitter** stelt voor dat de heer Van der Zweth zijn motie eerst indient, want nu waart er een soort geest rond die nog niet geland is.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) dient hierop motie 225 (Van Heukelomlaan) in, mede namens de fracties van GroenLinks, PvdD, Utrecht Solidair, Volt, VVD, Student & Starter en BIJ1. Hierin wordt het college opgedragen om er bij Mitros erop aan te dringen de draagvlakmeting op te schorten, alternatieven te laten onderzoeken en uit te laten werken in samenspraak met bewoners door te kijken naar renovatie en pas een draagvlakmeting onder bewoners te houden als duidelijk is wat de verschillende alternatieven inhouden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) heeft de motie van de PvdA medeondertekend. Hij heeft schetsen getekend waarbij er bij de renovatie achter woningen worden toegevoegd. Hier heeft de fractie in de RIB ook om gevraagd. Dit is hierna snel weggeschreven. De heer Te Hoonte denkt dus dat het goed is om ook dit te onderzoeken. Hij kijkt vooral naar de effectieve beschikbaarheid van de woningen. Als deze eerst gesloopt gaan worden en pas daarna op de markt komen, dan zijn er in de tussentijd geen woningen.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) is tegenstander van de sloopplannen. Sloop is kapitaalvernietiging, is niet duurzaam en heeft verstrekkende gevolgen voor de bewoners. Bovendien is het hier niet noodzakelijk. Mitros heeft erkend dat de woningen te renoveren zijn. De PvdD dient de motie van de PvdA daarom mede in.

De **voorzitter** constateert dat zij een fout had gemaakt. EenUtrecht en de PVV hadden eerst het woord moeten hebben.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vindt de motie van de PvdA sympathiek, maar nogal vrijblijvend. Hierom dient de heer Dijkstra motie 233 (Sloop of renovatie Heukelomlaan) in, mede namens de

fractie van Utrecht Solidair. Hierin wordt het college opdragen om Mitros per direct te informeren dat de gemeente de voorliggende sloopplannen van de 102 woningen aan de Van Heukelomlaan/Berlagestraat niet zal goedkeuren en in gesprek met Mitros aan te geven dat bij een renovatieplan een kleine uitbreiding van een aantal woningen passend kan zijn, er ook op aan te dringen om eerst na te gaan of er voldoende steun is voor het renovatieplan, alvorens opnieuw de sloopplannen te hervatten en de raad voorafgaande aan de vaststelling van de bouwenvelop hierover te informeren.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt EenUtrecht heel stellig, maar vraagt of de partij ook de bewoners zelf heeft gesproken.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) antwoordt dat hij er op bezoek is geweest, net als de PvdA, en de bewoners heeft gesproken. De bewoners hebben zelf ook een peiling gehouden onder hun buren. Hieruit blijkt dat een meerderheid tegen de sloopplannen is. In deze situatie heeft Mitros, met haar eigen goede bedoelingen, uitsluitend sloop als plan heeft gepresenteerd. Er is nooit serieus een alternatief gepresenteerd. Nu is het tijd om ruimte te geven aan dat renovatieplan en dat voorop te stellen. Als daar geen draagvlak voor is, kan er eventueel teruggevallen worden op een sloopplan. Dat gebeurt niet in de motie van de PvdA.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt dat het veel meer fifty-fifty is verdeeld bij de bewoners. De motie van EenUtrecht zegt eigenlijk gewoon: geen sloop. Dat is echt anders dan hoe de heer Dijkstra het nu uitlegt. Vindt hij dat bewoners zich er niet over moeten kunnen uitspreken? De verschillende partijen, ook de PvdA, hebben wel een voorkeur, maar uiteindelijk gaan de bewoners hierover.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht)f antwoordt dat het zo niet werkt met draagvlakmetingen. Er moet een volgorde gekozen worden. In een open gesprek kan onder bewoners gepeild worden wat zij vinden. Dat is sowieso goed. Vervolgens moet je een keuze maken: leg je een draagvlakmeting voor sloop of een draagvlakmeting voor renovatie? Er moet geluisterd worden naar wat nu overwegend onder bewoners leeft. Er moet dus eerst een goed uitgewerkt renovatieplan gemaakt worden. Dit moet in een draagvlakmeting voorgelegd worden. Hierover moeten de bewoners kunnen zeggen of zij het ermee eens zijn of niet. Als dat niet het geval is, kan er teruggevallen worden op de andere optie.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt dat hij in zijn motie ervoor wil zorgen dat de twee opties duidelijk in beeld komen waaruit de bewoners vervolgens kunnen kiezen. EenUtrecht zegt eigenlijk de waarheid al in pacht te hebben, waarbij het niet meer uitmaakt wat de bewoners ervan vinden. Dat is bijzonder voor een zelfbenoemde participatiepartij.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) antwoordt dat er al twee jaar lang met tijdelijke bewoning gewerkt wordt. Nieuwe bewoners, die slechts tijdelijk mogen blijven, zijn al niet meer bezig met wat er gebeurt in de buurt. Er is een sfeer ontstaan van "sloop, sloop, sloop". De gemeente moet ruimte bieden aan de bewoners om eens goed na te denken. Natuurlijk zijn de bewoners uiteindelijk aan zet. Het is flauw van de heer Van der Zweth om te zeggen dat de heer Dijkstra dit niet zo vinden. Dat is absoluut niet aan de orde. Wat hier gebeurt, vraagt echter om ruimte voor het renovatieplan. Hierover moet eerst de mening van de mensen gevraagd worden.

De heer **Bakker** (D66) hoort EenUtrecht zeggen dat het de urgentie en de crisis begrijpt, dat het

begrijpt dat mensen een dak boven hun hoofd willen hebben, maar is tegelijkertijd ook kritisch op de tijdelijke woningen, op de grotere bouwprojecten waarbij veel woningen worden toegevoegd. De fractie is ook kritisch op dit plan. Ze wil geen sloop. Is EenUtrecht het met D66 eens dat op deze manier de duizenden woningen die in de pijplijn zitten en keihard nodig zijn gewoon niet gehaald worden? Wat is het eerlijke antwoord van EenUtrecht?

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) is blij met deze vraag. Natuurlijk moet men kiezen voor meer woningen, maar ook voor leefbare buurten. Dan helpt het niet om op elke postzegel iedere vierkante meter te willen benutten voor een extra woning. Dit is niet de eerste keer en zal niet de laatste keer zijn. Bewoners vragen zich oprecht af of 80, 90 woningen wel op dit kluitje passen. Het sociaal kapitaal in zo'n buurt wordt dan volledig verstoord. D66 moet niet alleen oog hebben voor meer, meer, meer en misschien wel meer dan nodig is, maar ook voor de leefbaarheid in de buurten zelf en het sociale netwerk in bestaande buurten.

De heer **Bakker** (D66) constateert dat de heer Dijkstra geen antwoord gaf op zijn vraag. Daarnaast wil hij EenUtrecht straks ook niet horen als de prestatieafspraken niet worden behaald. Deze zullen inderdaad niet behaald worden als er bij ieder project gezegd wordt dat het toevoegen van 50, 70 of 90 toegankelijke en duurzame woningen allemaal niet gewenst is. EenUtrecht pak elke keer de postzegels eruit en zegt met de wijsheid in pacht wat daar moet gebeuren. Wat zijn dan de eerlijke oplossingen? Het kan niet allebei.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vindt het de wereld op z'n kop wat D66 suggereert. D66 focust uitsluitend op bouwen, bouwen, bouwen, meer dan strikt nodig is. In het coalitieakkoord wordt ook gesproken over balans. Ook op de Van Heukelomlaan kan er in balans gewerkt worden. Er kunnen misschien 20, 30, 40, 50 woningen bijgebouwd worden op de plek van de garageboxen. Dan kom je ook ongelooflijk ver met de binnenstedelijke groei. Dan kunnen er 10.000 of misschien wel 15.000 woningen gebouwd worden. Je komt dan ver genoeg om mensen een huis te bieden. Dat is een gebalanceerd, eerlijk verhaal waarbij je en een leefbare stad houdt en de wooncrisis oplost. Dat is iets heel anders dan op elke postzegel sociale netwerken kapotmaken, te dicht bebouwen en elke vierkante meter willen benutten.

De **voorzitter** merkt op dat de antwoorden een beetje kort gehouden moeten worden. Zij heet de studenten van de USBO op de tribune van harte welkom.

De heer **Bosch** (PVV) doet een appel op dit college om, zoals terecht beschreven is in het coalitieakkoord, sloop zo veel mogelijk tegen te houden. Zoals eerder is gebeurd bij De Omloop, laat Mitros selectief bepaalde woningcomplexen verkrotten, zodat het daarna kan zeggen dat ze niet meer op te knappen zijn. Het college moet hier stevige woorden over spreken. De PVV zou graag zien dat er meer meegedacht wordt met de bewoners. Zij hebben veel moeite gedaan om de raadsleden te bereiken. Dat is gelukt, want veel raadsleden vinden het plan slecht of steunen de uitvoering niet. De heer Bosch mist de urgentie om de garageboxen te behouden. Sommige bewoners willen deze graag behouden. Het college probeert als een trillende OCD'er het aantal woningen in de stad op te schroeven. Het zou ook moeten gaan over leefbaarheid en kwaliteit. Als er minder woningen gebouwd worden bij dit soort renovatieprojecten, dan is dit een noodzakelijk kwaad. De heer Bosch zegt 'kwaad' tussen aanhalingstekens, want de VVD vindt dit geen kwaad, maar een verstandig besluit om de stad niet helemaal vol te bouwen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wil een punt van orde maken. De heer Bosch is al een tijdje lid van de PVV en niet meer van de VVD.

De heer **Bosch** (PVV) antwoordt dat hij de VVD niet liberaal genoeg meer vond. De PVV vindt de twee moties interessant en zal ze goed bekijken. Tot slot roept hij de raad op om vooral naar de bewoners te luisteren.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) is helaas niet enthousiast over het voorliggende plan. Het is positief dat er meer woningen gebouwd kunnen worden, ook sociale woningen, maar dit soort top-downbeleid is passé. Bewoners kregen een brief in de bus dat hun woning gesloopt gaat worden. Het zou normaal moeten zijn dat bewoners een stem hebben in de toekomst van hun woning. Soms wonen ze daar wel 20, 30 jaar. Ze kennen er hun buren en voelen zich er thuis. Helaas hebben bewoners bij de Van Heukelomlaan geen stem gehad. GroenLinks wil daarom dat er een pas op de plaats gemaakt wordt en dat die tijd wordt gebruikt om met bewoners toekomstscenario's te onderzoeken, ook scenario's waarbij renovatie wordt onderzocht. Dat betekent niet dat de plannen vertraagd worden, ook niet dat GroenLinks de woningnood niet serieus neemt en ook niet dat de fractie tegen verdichting is. Het betekent wel dat de fractie de bewoners serieus neemt en hen in positie wil brengen. Na de uitwerking van de scenario's kan er een draagvlakmeting plaatsvinden. GroenLinks heeft de motie van de PvdA dan ook medeondertekend. GroenLinks is ervan overtuigd dat er straks een mooi plan kan liggen, waarbij ook verdichting mogelijk is en dat ook gedragen wordt door de bewoners.

De heer **Bakker** (D66) heeft in de commissie al duidelijk aangegeven hoe hij hierover denkt. Ook voor de toekomstige situatie vraagt D66 graag een toezegging aan het college. De fractie ziet graag dat er een kader komt hoe er in de praktijk invulling gegeven gaat worden aan de gemaakte afspraken over terughoudendheid met sloop-nieuwbouw, in het licht van het op peil houden van betaalbare woningen. De heer Bakker ziet graag de verwerking hiervan terugkomen in de prestatieafspraken met de corporaties. Het zou mooi zijn als de raad dit ontving voor het einde van 2022.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) is tegen onnodige sloop en voor het onderzoeken van de verschillende alternatieven voor renovatie. Ze kan zich daarom aansluiten bij het verhaal van de PvdA. Ze spreekt nogmaals de noodzaak van een representatief participatietraject. Dat betekent dat bij een draagvlakmeting ook de mensen gehoord worden die niet vooraan staan bij zo'n proces of die vanwege een taalbarrière niet de mogelijkheid hebben gehad om zich te laten horen. Uit de correspondentie met de bewonerscommissie blijkt steeds dat die groep niet of minder goed wordt meegenomen. Het is de plicht van de raad om hen te horen en hun bevindingen mee te nemen.

Mevrouw **Bode** (Volt) stelt dat de ontwikkelplannen bij de Van Heukelomlaan een lichtend voorbeeld zouden kunnen zijn van duurzaamheid en participatie. Helaas is dat niet zo. Het doel om woningen toe te voegen en te verduurzamen staat niet ter discussie. Hierom staat Volt onder de motie van de PvdA om renovatiemogelijkheden beter te onderzoeken en daarbij bewoners te betrekken om zo gezamenlijk tot de beste oplossing te komen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt of mevrouw Bode het risico ziet dat de motie van de PvdA te vrijblijvend is. Wil je dit sloopproces, dat al twee jaar zo hard is ingezet, stoppen, moet je even alleen

ruimte maken voor een renovatieperspectief.

Mevrouw **Bode** (Volt) antwoordt dat in de motie voldoende duidelijk wordt aangegeven dat de mogelijkheden voor renovatie grondig moeten worden onderzocht. Dat is tot op heden niet gebeurd en die kans moet er wel zijn.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) vindt het in deze situatie belangrijk dat alle alternatieven afdoende zijn uitgewerkt en dat pas daarna het draagvlak wordt getoetst onder de huidige bewoners, zodat zij goed weten waarop hun keuze gebaseerd is. Hierom staat Student & Starter ook onder de motie van de PvdA.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) vindt dat er überhaupt geen enkele sociale woning meer gesloopt mag worden. Dan zullen corporaties woningen niet meer eerst zo verwaarlozen waarna ze zeggen dat sloop het enige alternatief is. De financiële prikkel moet uit het systeem. Sociale woningen moeten gerenoveerd worden. Sinds 2013 zijn er heel veel sociale woningen gesloopt waarvoor mooie huizen terug zouden komen die achteraf onbetaalbaar of te klein bleken.

De heer **Bakker** (D66) merkt op dat dit in dit geval niet aan de hand is. Dat heeft Mitros duidelijk aangegeven. Is Utrecht Solidair dan tegen het toevoegen van meer betaalbare woningen op deze plek?

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) antwoordt dat zij tegen de sloop van sociale woningbouw is. Alle nieuwbouw kan op andere plekken gebouwd worden. Dit moet niet meer in plaats van sociale woningbouw gebeuren. Daardoor is er namelijk een prikkel gekomen om te verdienen over de rug van de meest kwetsbare mensen. Daarom is Utrecht Solidair tegen alle sloop van sociale huurwoningen.

De heer **Bakker** (D66) vraagt of dat ook het geval is als 60% of meer van de bewoners aangeeft het wel te willen.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) antwoordt dat dit komt door de perverse prikkel voor corporaties. Zij hebben de woningen zo lang verwaarloosd dat de bewoners wel moeten kiezen voor een andere woning, omdat hun eigen woningen onbewoonbaar zijn geworden.

De **voorzitter** constateert dat alle fracties hun bijdrage in de eerste termijn hebben gedaan. De wethouder is in staat om meteen te antwoorden. Zij merkt op dat het niks met de wethouder te maken heeft dat een deel van het publiek nu wegloopt. Dit was al aangekondigd.

De heer **Eerenberg** (wethouder) merkt om te beginnen op dat de woningnood gigantisch is. De leden Streefland en De Vries hadden hier mooie hartenkreten over. Het college heeft de opdracht aan de woningbouwcorporaties gegeven om aan de slag te gaan om zo veel mogelijk sociale, betaalbare woningen toe te voegen in de stad. Dit is geen vrijbrief om zomaar wat te doen. Uiteraard moet er zorgvuldig omgegaan worden met bewoners. In dit traject zijn er echt gesprekken met de bewoners geweest. Er zijn alternatieven bekeken. Een onafhankelijk architect heeft bekeken wat er met renovatie gedaan zou kunnen worden en wat met sloop-nieuwbouw. Er zijn keukentafelgesprekken gevoerd met bewoners. Men staat niet aan het begin van het dossier. Er is hier veel gebeurd. Het

woord "verdichten" wordt veel gebruikt. De wethouder gunt het de raad en het college om hier een ander woord voor te verzinnen. Als je dit woord hoort, heb je er namelijk geen zin in, maar het gaat gewoon over het toevoegen van woningen. Dat is keihard nodig. In de wijken is er sprake van verdunning. Sinds de bouw van de wijken zijn er steeds kleinere huishoudens gekomen. Er wonen steeds minder mensen in die woningen. Dit betekent wat voor de leefbaarheid. Dit betekent iets voor voorzieningen. Dit betekent iets voor de buurtbakker die mensen nodig heeft. De strategie met het toevoegen van woningen in de hele stad heeft niet alleen met de crisis te maken, maar ook met de leefbaarheid en de voorzieningen in de wijken. Mitros heeft nu een plan voorliggen. Daarin komen er meer sociale en betaalbare woningen. Er wordt een grote stap op het gebied van duurzaamheid gezet. De garageboxen gaan weg, maar daar komen woningen voor in de plaats. Er wordt groen toegevoegd. Alles wat men met de stad wil, zit dus in dit plan. Dat is geen vrijbrief om zomaar wat te doen of om het proces af te raffelen, maar dit plan past in wat men wil.
Een aantal leden vraagt om heel serieus naar renovatie te kijken. De wethouder zal eindigen met te zeggen wat hij denkt dat er moet gebeuren. Hij vindt het belangrijk om te zeggen dat ook renovatie veel impact heeft. Hij is deze week op bezoek geweest bij de woningen. Er is een forse renovatie nodig. Mensen zullen hun huizen hiervoor moeten verlaten. Bij een eerlijke vergelijking moet dit goed op waarde geschat worden.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt wat de wethouder ervan vindt dat Mitros dit soort panden doelbewust laat verkrotten.

De heer **Eerenberg** (wethouder) heeft geen bewijs gevonden dat Mitros dit doet. Mitros is een partner in de stad waar mensen werken die niets liever doen dan woningen bouwen en mensen met een klein inkomen op een fatsoenlijke manier huisvesten.

De heer **Bosch** (PVV) vindt het een bijzondere uitspraak dat de wethouder het niet bewust noemt wanneer er 20 jaar of langer niets aan een woning gebeurt.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) heeft aan de deur van bewoners gehoord dat Mitros hun heeft verteld dat renovatie niet kan, terwijl andere panden wel worden gerenoveerd. Renovatie is dus wel degelijk een optie, maar die is gewoon impactvol.

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat de raad zich moet realiseren dat renovatie ook impact heeft op mensen. Dit moet de raad ook meewegen. Er is nog niet besloten dat de andere blokken in dit gebied gerenoveerd gaan worden. Daar wordt nog over gesproken. Als men alles wil doen wat men met de stad wil, kom je uit op een plan waarvan sloop-nieuwbouw een onderdeel is.
Hoe nu verder? De wethouder heeft de raad gehoord en de motie, die veel ondertekenaars heeft, gelezen. Terughoudend omgaan met sloop betekent ook dat de randvoorwaarden goed op orde zijn. Een belangrijke randvoorwaarde is dat het voor de zittende bewoners uitstekend geregeld moet worden. Dat betekent dat de terugkeer goed geregeld is en dat de financiële voorwaarden van de terugkeer goed zijn. Met de huidige energieprijzen is die opgave een stukje makkelijker geworden. Het betekent ook dat het type woningen dat terugkomt past bij de vraag die mensen hebben of bij hetgeen ze achterlaten.

De heer **Te Hoonte** (VVD) hoort dat de wethouder er nu één aspect uit pakt. Hij vindt het zelf minder belangrijk dat precies deze bewoners terugkomen, maar vindt het belangrijker dat ze een passende

plek krijgen. Het gaat hem vooral om het behouden van de gebouwen die er staan. Het kost energie om ze te vervangen, terwijl er achter deze gebouwen ruimte is om te ontwikkelen. Als de wethouder in deze lijn antwoordt, vindt hij de VVD niet aan zijn zijde.

De heer **Eerenberg** (wethouder) maakt zijn verhaal eerst even af. In het commissiedebat heeft hij gehoord dat veel partijen de sociale cohesie een belangrijk aspect vinden bij dit soort zaken. Een aantal bewoners heeft geen zin in de plannen en in het type woningen dat terugkomt in het plan. Dan denkt hij in het bijzonder aan de atelierwoningen. De afgelopen dagen heeft de wethouder met Mitros overeenstemming bereikt om het plan aan te passen om grotere woningen toe te voegen, die in sommige gevallen gebruikt kunnen worden door gezinnen en in andere gevallen als atelierwoning. Het college wil ook dat mensen in de wijk kunnen werken en kunnen creëren. Dat is een mooie stap vooruit. Dat betekent wel dat het plan wijzigt. Dit feit wil de wethouder aangrijpen om opnieuw door een architect te laten kijken naar de verschillende opties. Kan het met sloop-nieuwbouw of kan het met een renovatiescenario? Deze opties zal hij gelijkwaardig uit laten werken. De bewoners moeten bij dit proces aan tafel zitten. Dit moet voor het einde van het jaar klaar zijn. Dan is het meer een expert review. Dan is het aan de bewoners om via de draagvlakmeting te beslissen. Als dat een nee oplevert, dan is dat een feit en heeft het college dat te accepteren. Ook dat is participatie en ook dat is democratie. Hiermee doet de wethouder een handreiking die dicht bij de motie van de PvdA ligt. De wethouder vindt twee dingen aan de motie ingewikkeld, waardoor hij haar niet kan overnemen. Er staat in dat er geen verdichting plaats moet vinden. Dit is echter ook een opgave. Daarnaast wordt het college erin opgedragen om de draagvlakmeting op te schorten. De wethouder wil deze draagvlakmeting als stok achter de deur kunnen gebruiken. Mitros en de gemeente moeten er gewoon voor zorgen dat dit voor het einde van het jaar geregeld is. Daar vraagt de woningnood om. Tot besluit mag de wethouder namens zijn collega De Vries de door D66 gevraagde toezegging doen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) dankt de wethouder voor de geboden handreiking. Als het qua timing lukt met de draagvlakmeting, is dat prima. Het gaat erom dat de opties eerst duidelijk in beeld zijn voor er een draagvlakmeting gedaan wordt. Dat is in lijn met de motie. De motie zegt niet "zonder verdichting". Er worden voorbeelden genoemd waaraan gedacht kan worden bij renovatie. Er wordt een optie gegeven van renovatie zonder of met beperkte verdichting. Daar zit heel veel ruimte om verschillende vormen van verdichting uit te gaan zoeken. Ook de PvdA heeft een voorkeur om te renoveren en wel degelijk woningen toe te voegen.

De heer **Eerenberg** (wethouder) leest "een scenario zonder verdichting". De heer Van der Zweth duidt dat nu dat hij ook liever woningen toegevoegd ziet worden. Hij vraagt aan de heer Van der Zweth om in de toekomst verwarring te voorkomen en dergelijke passages uit de motie te houden.
In de motie van EenUtrecht wordt eigenlijk gezegd: stop maar met dit plan. De wethouder weegt wat er in de stad moet gebeuren anders en vindt dat het proces, met de geboden handreiking, voortgezet moet worden.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt dat de motie zo geformuleerd is dat het college er goed mee uit de voeten kan richting Mitros, maar ook met het idee dat verdichting nu een stok achter de deur is geworden, waardoor men sowieso altijd op sloop uitkomt. Hier wil de PvdA vanaf. De vrijheid die de wethouder wil, zit in de motie. De heer Van der Zweth wil de motie, ondanks gedane toezeggingen, wel indienen om ook een signaal te geven.

De heer **Eerenberg** (wethouder) begrijpt dat de raad een signaal af wil geven. Als men aan het einde van het jaar wil bekijken of de opdracht voldoende en goed is uitgevoerd, helpt het om goed op te schrijven wat men bedoelt. In de motie staat dat er een scenario zonder verdichting uitgewerkt moet worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wil een punt van orde maken. De wethouder blijft iets herhalen wat in de motie zou staan. Of de wethouder heeft een andere motie dan de raad of er is iets anders aan de hand. Er is iets met iBabs aan de hand, waardoor dit niet gecontroleerd kan worden.

De **voorzitter** schorst hierop de vergadering voor enkele ogenblikken.

De heer **Te Hoonte** (VVD) heeft de motie bekeken. Bij het tweede punt van het dictum staat er een punt 2a, een optie met verdichten, en een punt 2b, waarin de optie zonder of met beperkte verdichting wordt genoemd. Dat betekent dat de wethouder in ieder geval drie scenario's kan uitwerken: met verdichten, zonder verdichten en beperkte verdichting. Dat kan allemaal, maar hij beantwoordt alsof zonder verdichten de enige optie is die de raad hem biedt met deze motie. Dat is, in ieder geval volgens de indieners, niet waar.

De heer **Eerenberg** (wethouder) heeft het idee dat hij in herhaling valt. De raad zou het college dus vragen om ook een scenario uit te werken waarin er geen woningen worden toegevoegd. Dat zegt de heer Te Hoonte nu. De raad verwacht drie scenario's. De wethouder wil twee scenario's uitwerken waarin woningen worden toegevoegd. Hij wil bekijken of dit met sloop-nieuwbouw kan of dat het met renovatie kan. De wethouder wil niet dat er verwarring is wanneer de raad in december terugkijkt op dit debat.

De **voorzitter** meent dat hiermee het debat is afgerond.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) vraagt om een korte schorsing om zich met de andere indieners te beraden over de motie.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer Zwanenberg.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) meldt dat hij met alle indieners tot overeenstemming is gekomen om de motie licht te wijzigen. Zij denken dat dit een oplossing kan zijn voor de bewoners en voor de wethouder. De heer Van der Zweth zal de wijziging, als eerste indiener van de motie, benoemen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) dient motie 234 (Van Heukelomlaan) in, mede namens de fracties van Volt, Utrecht Solidair, VVD, BIJ1, Student & Starter, PvdD en GroenLinks. Hij licht toe dat ten opzichte van motie 225 punt 2b van het dictum is aangepast. "Zonder verdichting" is daaruit gehaald. De heer Van der Zweth merkt op dat de suggesties al niet bedoeld waren als beperking en dat zijn ze nog steeds niet. Tevens is er een overweging toegevoegd die luidt: verdichting mag geen doorslaggevend argument zijn voor sloop-nieuwbouw.

De **voorzitter** stelt vast dat hiermee motie 225 ingetrokken wordt.

De heer **Eerenberg** (wethouder) waardeert de aanpassing enorm. De tekst van de motie past nu bij de handreiking die hij in het debat deed. Hij vindt het een prima motie.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt wat "een prima motie" betekent. Wordt de motie overgenomen of komt ze in stemming?

De heer **Eerenberg** (wethouder) zou de motie kunnen overnemen, maar hij begreep dat de raad ook graag een signaal wilde geven. Daarom laat hij het oordeel over de motie aan de raad.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt zich af wat er gebeurt met de toezegging van de wethouder ten aanzien van grotere woningen. Blijft die gewoon intact?

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat hij een inkijk gaf in het gesprek dat hij met Mitros had gevoerd. Daar past dit proces bij. Wat de wethouder betreft is dit in december klaar. Het zou mooi zijn als het eerste punt van het dictum niet nodig was. De wethouder vindt dat er doorgewerkt moet worden.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) merkt op dat het signaal van de raad vooral bedoeld is voor de corporatie, waarmee de raad niet in gesprek is, en niet zozeer voor de wethouder, met wie de raad direct in gesprek is.

De **voorzitter** stelt vast dat het debat is afgerond. De stemming over de moties zal plaatsvinden aan het einde van de vergadering.

16. Burgeragendering Referendum over de kwaliteit van Utrecht Stad en haar toekomst.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) merkt op dat nu gesproken wordt over een petitie die een jaar geleden is gestart over de toekomst van de stad. Na een jaar wordt dit punt eindelijk behandeld in de raad. Hij vraagt zich weleens af wat al die duizenden ondertekenaars van de petitie ervan zullen vinden dat het een jaar moest duren. Maar hij is toch blij dat de petitie nu voorligt.
Het is geen referendum geworden. Dat is een gemiste kans. Dat is nu een gepasseerd station. De vraag die nu voorligt, is of de gemeenteraad de inwoners van Utrecht een belangrijke en bepalende invloed gaat geven in hoe Utrecht zal groeien en verdichten, in een goede balans met het groen en met behoud van leefbare dorpen en wijken. Hij dient motie 235 in (Burgerberaad over de kwaliteit van Utrecht-stad en haar toekomst), mede namens PvdD, Volt en Utrecht Solidair, waarin het college wordt opgedragen:

1. Een voorstel uit te werken voor het organiseren van een burgerberaad over de groei en het verdichten van de stad.
2. De vraagstelling voor het burgerberaad te richten op hoe de RSU2040 op buurt- en gebiedsniveau voldoende leefbaar, gezond en groen kan zijn, zodanig dat dit ook effectief bijdraagt aan de klimaat- en energiedoelstellingen van de stad.
3. Direct te starten met een plan van aanpak Burgerberaad RSU2040 waarin o.a. de vraagstelling alsook de organisatie wordt uitgewerkt én deze uiterlijk maart 2023 voor te leggen aan de gemeenteraad met als inzet een uitvoering in 2023.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) vraagt wie in het burgerberaad wordt bedoeld met "de burger".

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) antwoordt dat een grote groep Utrechters daar heel graag in wil meedenken. Wat hem betreft zal het burgerberaad bestaan uit een mooie doorsnede van de Utrechtse bevolking.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) verduidelijkt dat Utrecht meer inwoners heeft dan alleen burgers. Haar fractie pleit ervoor dat Utrecht als stad zonder muren verschillende groepen hier een thuis geeft. Het is belangrijk dat ook zij vertegenwoordigd worden in dit verhaal. Te denken valt aan ongedocumenteerden, thuislozen of mensen die hier te kort wonen om in het burgerberaad meegenomen te worden.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) antwoordt dat het burgerberaad zo breed mogelijk moet zijn. Daarom ook gebruikt hij misschien het wat oud aandoend woord "burger", omdat daaronder niet alleen bewoners vallen, maar ook ondernemers, mensen die hier werkzaam zijn en mensen die zich bij de stad betrokken voelen. Daar zouden ook ongedocumenteerden bij kunnen zitten.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt hoe voorkomen wordt dat het burgerberaad uiteindelijk toch weer zal worden gevormd door de "usual suspects"? Zullen al de mensen die de heer Dijkstra nu omschrijft, daadwerkelijk komen? Tot nu toe komen die immers niet.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) antwoordt dat EenUtrecht dat gelukkig niet zelf hoeft te verzinnen. Ook de raad hoeft dat niet te verzinnen. Daar zijn prachtige voorbeelden van, niet alleen in Nederland, maar ook over de grens. Als daaruit de best practices worden gekozen, heeft hij er het volste vertrouwen in. Er zijn ook heel mooie voorbeelden van burgerberaden die een soms slepende kwestie onder de eigen bevolking heel succesvol goed hebben kunnen verhelpen. Ook hier gaat het over een onderwerp waarover de meningen verdeeld zijn. Voorkomen moet worden dat Utrecht een groeiende stad wordt waarin ook veel verdicht wordt, maar die uit balans raakt door zaken die door veel bewoners als schadelijk worden gezien. Dat kan voorkomen worden door met elkaar een breed gedragen verhaal te maken over hoe er wél op een goede manier verdicht kan worden en hoe er wél op een goede manier woningen bij gebouwd kunnen worden.

De heer **Sungur** (DENK) is benieuwd hoe dat dan geborgd zal worden. Welke kaders wil de heer Dijkstra meegeven om te borgen dat alle groepen Utrechters naar verhouding in het burgerberaad vertegenwoordigd zijn?

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) antwoordt dat het begint met een goed uitgebalanceerd voorstel over de wijze waarop dit zal worden aangepakt. Een burgerberaad zal voor Utrecht de eerste keer zijn, maar het is niet de eerste keer in het land dat er een burgerberaad plaatsvindt. Ook internationaal is dat al vaker gebeurd. In dat voorstel zal goed moeten worden aangegeven wie worden uitgenodigd, hoe ze worden uitgenodigd en wat de vraagstelling is. Daarover zal de raad moeten beslissen; hij wil daar niet nu al invulling aan geven. Hij daagt het college uit om dat niet alleen te doen, maar om dat nadrukkelijk ook met een grote groep bewoners te doen.
Op dit moment vindt er parallel een overleg plaats met een groep geïnteresseerde bewoners over hoe men burgerberaden in deze stad kan vormgeven. Dat haakt hier mooi op aan.

De heer **Te Hoonte** (VVD) stelt dat het voor de VVD een beetje ophoudt bij een burger die in de raad zijn eigen burgeragendering agendeert voor een burgerberaad. Het wordt nu te complex. Het lijkt hem goed dat dit punt nu wordt afgesloten. Dan ziet men de bijdragen van de heer Dijkstra aan de stad en aan burgeragendering wel op een ander moment terug.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vindt dit toch wat teleurstellend. Een dergelijke reactie had hij niet verwacht van de VVD. De heer Te Hoonte doet voorkomen alsof dit zijn speeltje of zijn hobby is - dat is voor een deel ook zo - maar het is veel meer dan dat. Dit idee is geboren in het hoofd van een grote groep mensen; 7.500 mensen hebben daar hun handtekening onder gezet. Hij staat hier dus niet voor zichzelf. Hij doet een uiterste poging om recht te doen aan het gevoel dat bij duizenden Utrechters leeft. Voorkomen moet worden dat men wegzakt in het uitwerken van allerlei kleine plannen, die op al die plekken bevochten zullen moeten worden, omdat ze mogelijk niet in balans zijn met de leefbaarheid op die plekken.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat zijn fractie best wel enthousiast was over het referendum. Maar nu gaat de soep wat door de yoghurt heen lopen. Daarom wil zijn fractie een punt achter deze discussie zetten.

De heer **Eerenberg** (wethouder) merkt op dat men in de commissie uitvoerig over dit punt heeft gesproken. Natuurlijk neemt het college de vragen die de mensen in deze stad hebben serieus. Natuurlijk neemt het college het serieus als de mensen zeggen dat het te druk wordt in de stad, of dat ze lang moeten wachten voordat ze lid kunnen worden van een sportvereniging. Om die reden staan in het coalitieakkoord ook noties als "groeien in balans" en heeft hij toegezegd dat er nog een oplegger op de RSU komt. Ook de barcode wordt uitgewerkt, omdat men veel vaker en veel beter een instrument moet hebben om de groei gepaard te laten gaan met de juiste voorzieningen.
Met de inwoners van Utrecht moet het goede gesprek gevoerd gaan worden over hoe Utrecht moet groeien, waar Utrecht moet groeien en wat dat dan betekent. Hij ziet daar een heel traject voor zich, zoals hij al in de commissie gezegd heeft. Bijvoorbeeld wordt in kantines van werkgevers in de stad aan de mensen die hier wel willen wonen, maar hier niet kunnen wonen - de zogenaamde outsiders - gevraagd wat er volgens hen moet gebeuren. ook heeft hij deze week met Architectuurcentrum Aorta een gesprek gevoerd over wat het centrum op dit vlak kan bijdragen.
Hij heeft al toegezegd dat de raad in het vierde kwartaal van dit jaar een brief krijgt over hoe dat proces eruitziet. Naar aanleiding van de genoemde brief gaat hij graag met de raad in gesprek. Heeft men het goede traject te pakken? Heeft men de goede vraagstelling te pakken? De raad kan daarover meedenken.
In het licht van het voorgaande moet hij motie 235 ontraden. In de motie wordt specifiek gevraagd om een burgerberaad. Dat vindt hij eigenlijk te smal. Hij zou een wat groter, breder en misschien ook wat creatiever traject met de stad willen. Hij gaat met het betrekken van de burgers aan de slag, maar de motie moet hij ontraden.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) beschouwt hetgeen de wethouder schetst als vrijblijvend meepraten. Bij een burgerberaad gaat het om dwingende invloed. Ziet de wethouder dat verschil?

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat dit zeer afhangt van de vragen die men aan de stad wil stellen. Het vraagstuk van de wijze waarop de stad moet groeien is volgens hem heel geschikt voor

een open gesprek, zodat men echt kan horen wat de mensen vinden en waar hun zorg zit. De meebeslismodus, waarbij men altijd op een ja/nee-vraag uitkomt, is heel beperkend voor zo'n gesprek.
Hij zou het mooi vinden als de raad als volksvertegenwoordiging de uitkomsten van zo'n traject op tafel krijgt, zodat de raad dat kan wegen. Maar dan moet het gesprek heel breed en heel open worden aangegaan. De zorgen die mensen hebben, zijn heel erg divers en dus moeilijk tot een smalle meebeslisvraag terug te brengen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) stelt dat een burgerberaad geen ja/nee-gesprek is. Het is een open gesprek. Het enige verschil met andere gesprekken is dat het een meer dwingende invloed heeft.

De heer **Eerenberg** (wethouder) weet wat een burgerberaad inhoudt. Zijn voorstel is om een proces in te richten om een gesprek met de stad te voeren. Hij vindt dat juist ook het vraagstuk van de outsiders - de mensen die hier graag willen wonen, maar hier niet kunnen wonen - een heel relevante invalshoek biedt. Dat vindt hij moeilijker te vatten in de mal van het burgerberaad. Hij stelt voor het gesprek hierover verder te voeren nadat het college de toegezegde brief heeft verstuurd.

De **voorzitter** stelt vast dat het debat hiermee is afgerond. De stemming over de motie zal plaatsvinden aan het einde van de vergadering.

17. Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorgdiensten.

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat de raad enige tijd geleden een uitgebreid debat heeft gevoerd over flitsbezorging in de stad en de daarmee gepaard gaande problemen. Er zijn verschillende voorstellen gedaan om de bestaande praktijk van flitsbezorging in dark stores in de stad aan te pakken. De CDA-fractie vindt dat er een bredere balans moet komen tussen enerzijds de bestaande behoefte aan deze voorzieningen in de stad en anderzijds de leefbaarheid, die toch al onder druk staat. Ook gelet op de verkeersveiligheid zou er paal en perk gesteld moeten worden aan flitsbezorgdiensten.
Er zouden extra afspraken moeten komen die de genoemde balans beter borgen. Om die reden dient hij mede namens GroenLinks motie 236 in (Afspraken met flitsbezorgers), waarin het college wordt opgedragen:

1. Bij de invulling van de beleidsregel regels op te stellen die betrekking hebben op:
   - het uiterlijk van de vestigingen van flitsbezorgbedrijven
   - het terugdringen van geluidsoverlast dat vestigingen, hun personeel en leveranciers veroorzaken
   - het vrijhouden van de openbare ruimte, zoals stoepen rondom de vestigingen;
2. Afspraken met de flitsbezorgbedrijven te maken over een eindtijd voor bezorging in de stad en het terugdringen van verkeersonveiligheid, met hen mogelijkheden te verkennen om het veiligheidsbewustzijn van de flitsbezorgers te vergroten en de voortgang hierop te monitoren;
3. Flitsbezorgbedrijven op een positieve manier in het zonnetje te zetten die wel een goede binding met de buurt hebben opgebouwd;
4. De Raad te informeren over de voortgang hiervan.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt wat de indieners van de motie bedoelen met "afspraken over

eindtijden". Kan de heer Van Steeg dat wat meer specificeren?

De heer **Van Steeg** (CDA) antwoordt dat een aantal flitsbezorgbedrijven al een eindtijd hebben voor bezorging in de stad. De indieners van de motie denken dat het goed is dat in gesprek met het college wordt bekeken of daarvoor een gezamenlijke tijd kan worden vastgesteld.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) merkt op dat de eindtijden nu per flitsbezorger verschillen. Die eindtijden verschillen voor de verschillende locaties in de stad. Denken de indieners van de motie dan aan één eindtijd voor de flitsbezorging in de hele stad?

De heer **Van Steeg** (CDA) antwoordt dat idealiter de flitsbezorgers gezamenlijk zouden moeten komen tot één eindtijd.

Mevrouw **Fattal** (GroenLinks) merkt op dat de overlast bij de vestingen van flitsbezorgers groot is. Daarom dient zij motie 237 in (Terugdringen overlast flitsbezorgers in de avonduren), waarin het college wordt opgedragen:
1. Afspraken te maken met flitsbezorgdiensten in Utrecht dat ze per vestiging bij de gemeente aangeven welke sluitingstijd ze hanteren;
2. Bij vestigingen met sluitingstijden later dan 21 uur met de flitsbezorgdiensten af te spreken dat ze voor die vestigingen een plan van aanpak maken voor terugdringen van (geluids)overlast in de avonduren, en dat zij deze delen met de gemeente;
3. Met de flitsbezorgdiensten af te spreken dat zij per vestiging dit plan van aanpak delen met omwonenden, en actief input opvragen bij omwonenden om (geluids)overlast te verminderen;
4. Het opstellen van een plan van aanpak tegen (geluids)overlast mee te nemen in de uitwerking van de beleidsregels voor flitsbezorgers.

De heer **Sungur** (DENK) merkt op dat in de commissie ook uitgebreid gesproken is over de afgeplakte gevels van de dark stores. Zijn fractie heeft in dat verband
gewezen op een voorbeeld uit Rotterdam, waar in de gevel van een pand kunst wordt tentoongesteld. Dat lijkt zijn fractie ook een goed idee voor Utrecht. Daarmee kan het bezwaar van heel veel omwonenden tegen de afgeplakte gevels worden weggennomen. Hierover dient hij, samen met D66 en VVD, motie 238 in (Geen dark stores maar Art-stores), waarin het college wordt opgeroepen om met flitsbezorgdiensten en Utrechtse kunstinstellingen in gesprek te gaan om - waar dat mogelijk is - kunst in de etalages te laten plaatsen van panden van flitsbezorgdiensten.

De **voorzitter** stelt vast dat de wethouder wat tijd nodig heeft om de moties te bestuderen. De wethouder zal daarom antwoorden na de schorsing voor de lunch.

De voorzitter schorst daarop de vergadering voor de lunchpauze.

Na hervatting van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan wethouder Schilderman.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) wijst op het eerder genomen voorbereidingsbesluit. Bijna alle locaties die er op dit moment in Utrecht zijn, zijn in overtreding van het ruimtelijk kader. Daarom houdt het college vast aan de lijn dat het ofwel een plek moet zijn waar een distributieplek is toegestaan of dat er sprake moet zijn van een omgevingsvergunning. De handhavingsprocedures

worden gestart op volgorde van overlastmeldingen. Het college is terughoudend over algemene afspraken met flitsbezorgers.
Hierna reageert de wethouder op de moties. Motie 236 van het CDA kan zij bijna geheel overnemen, behoudens onderdeel 2, het maken van afspraken met flitsbezorgbedrijven over de eindtijd. Zij zegt wel toe dit punt mee te nemen in het beleidskader.

De heer **Van Steeg** (CDA) reageert dat het juist de bedoeling was om tot een gezamenlijke eindtijd voor bezorging in de wijken te komen.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) zegt dat bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning een afspraak gemaakt zal worden over de eindtijd. Zij wil dat echter niet doen met een partij die geen omgevingsvergunning heeft aangevraagd en die niet op de juiste plek gevestigd is. Die partij komt aan de beurt in de handhavingsprocedure.

De heer **Sungur** (DENK) concludeert dat de wethouder de motie niet in zijn geheel kan overnemen, maar wel toezeggingen doet op alle punten.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) reageert bevestigend.

Mevrouw **Bode** (Volt) begrijpt dat het college voor zichzelf een rol ziet om flitsbezorgbedrijven op een positieve manier te behandelen.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) antwoordt dat bedrijven die volgens de regels werken, met een positieve insteek worden behandeld.
Motie 237 van GroenLinks gaat uit van het maken van afspraken over de sluitingstijd per vestiging. Zij wil geen afspraken maken met een partij die niet op een correcte plek gehuisvest is. Zij ontraadt deze motie.

Mevrouw **Fattal** (GroenLinks) vindt het vanzelfsprekend dat er geen afspraak wordt gemaakt met een partij die zich niet aan de regels houdt en dat daar gewoon gehandhaafd wordt. Er kunnen echter wel afspraken worden gemaakt met flitsbezorgers die het niet eens zijn met de voorwaarden en beleidsregels.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) stelt dat er op dit moment één flitsbezorgbedrijf op één locatie één omgevingsvergunning heeft. Daarbij zijn afspraken gemaakt over de mate van overlast. De meldingen van overlast gaan over illegaal gevestigde flitsbezorgbedrijven en daarom worden die gesloten. Ook zijn er illegaal gevestigde bedrijven waar geen overlast wordt ervaren en daarmee zullen, bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning, afspraken worden gemaakt.
In motie 238 van DENK wordt uitgegaan van dark stores. Uitgaande van het beleidskader zullen er geen dark stores meer voorkomen. Het lijkt niet waarschijnlijk dat een vergunning wordt afgegeven aan een dark store, omdat dat niet in overeenstemming is met het beleid. Mocht dat toch het geval zijn, dan zal zeker gesproken worden over het voorstel om kunst in de etalage te plaatsen.

De heer **Sungur** (DENK) meent dat de motie oproept om, daar waar het kan, te kiezen voor iets moois. Dat komt tegemoet aan de wens van de omwonenden en geeft de kunstenaars een podium.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) zegt toe dat dit onderwerp bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning zal worden besproken.

De heer **Peters** (D66) vindt dat ook bedrijventerreinen kunnen worden opgefleurd met kunst. Het kan ook als kader richting de bedrijven worden gesteld.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) vindt dat een interessante invalshoek, mits een kunstenaar daar zelf initiatief toe ontplooit.

De **voorzitter** sluit de beraadslaging over dit agendapunt. De stemming over de moties zal plaatsvinden aan het eind van de vergadering.

18. Debat Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen.

De heer **Peters** (D66) zegt dat D66 graag ziet dat Utrechters van hun stad kunnen genieten en dat er meer ruimte voor terrassen komt. Er moet ook meer ruimte komen voor maatwerk. Daartoe dient spreker motie M239 in. Hij hoopt dat daardoor volgend jaar Utrechters in elke wijk kunnen genieten van een heerlijk terras.

Mevrouw **Fattal** (GroenLinks) concludeert uit de evaluatie dat Utrechters over het algemeen blij waren met het tijdelijke terrassenbeleid tijdens corona. GroenLinks wil zorgvuldig omgaan met de openbare ruimte en wil het genieten van de buitenruimte zo veel mogelijk gratis houden. In de binnenstad wordt ook veel overlast ervaren en daarom moet meer ingezet worden op de wijken en moeten omwonenden goed betrokken worden. Student & Starter zal straks mede namens GroenLinks een motie indienen over het ontwikkelen van tijdelijke terrasvergunningen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) dient samen met ChristenUnie, D66, EenUtrecht, Student & Starter en Volt een motie in over deelterrassen (M240). De motie maakt het voor horecaondernemers mogelijk om gebruik te maken van elkaars aanliggende terrassen op dagen waarop die door de andere ondernemer niet gebruikt worden. Bij handhaving van terrassen is nu niet duidelijk wat er specifiek anders moet of is veranderd na handhaving. Daarom dient de VVD samen met ChristenUnie, EenUtrecht, CDA, Student & Starter, Volt en GroenLinks motie M241 in.

De heer **Peters** (D66) vraagt of dit voor elk handhavingsdossier moet gebeuren, of alleen voor horecaondernemers. Welke gevolgen heeft dit voor de handhavingscapaciteit?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) kan zich voorstellen dat niet iedereen behoefte heeft aan een specifieke regel, maar veel ondernemers en de koepelorganisaties hebben behoefte aan een specificatie. Met het stellen van algemene regels moet men vaak ook een beroep doen op de capaciteit van de gemeente.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) reageert op motie 240. Uit de brief is gebleken dat dit qua handhaving ingewikkeld is. Waarom gaat de VVD daaraan voorbij?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) heeft de brief ook gelezen. Zij vraagt zich af of het eerste deel kan worden aangepast. Dat gaat namelijk over privaatrechtelijk. Zij doelt op aanliggende horecaondernemers.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat het moeilijk is om vast te stellen wie waar verantwoordelijk voor is. De VVD neemt het punt van handhaving altijd zeer serieus.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) reageert instemmend, maar hoort graag van de wethouder hoe een en ander uitgevoerd kan worden. De VVD vraagt de wethouder duidelijk te maken hoe de afwegingen zijn bij het nieuwe terrasreglement, welke criteria meespelen en hoe meningen van omwonenden worden meegewogen.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) meent dat tijdelijke terrassen bijdragen aan sociale cohesie, leefbaarheid en levendigheid. Haar fractie wil tijdelijke terrassen structureel mogelijk maken en dient daarom samen met GroenLinks, D66 en VVD motie 242 in.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) vindt leefbaarheid leidend bij de discussie over tijdelijke terrassen. Daarbij is terughoudendheid in de binnenstad gepast. Een ondernemer moet reguliere leges en precario betalen. Dankzij motie 297 uit 2020 was terrasverwarming niet toegestaan op de tijdelijke terrassen en door motie 138 uit 2022 gaat het college niet-duurzame terrasverwarming aanpakken. Zij ziet uit naar de update die eind dit jaar naar de raad komt.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) dient als vervolg op de motie van D66 “Geniet op het terras”, de motie “Geniet op het terras zonder overlast” in (motie 243).

De heer **Peters** (D66) vraagt of volgens de heer Dijkstra nu vergunningen worden verleend op plekken waar overlast is.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) antwoordt bevestigend. Als voorbeeld noemt hij de Nobelstraat. Daar zijn weliswaar geen terrassen, maar wel heel lange rijen.

Mevrouw **Fattal** (GroenLinks) ziet dat in de motie onderscheid wordt gemaakt tussen winkelgebieden en woonwijken.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) zou in principe voor alle gebieden instemming willen zien, maar meent dat de motie nu meer kans maakt om te worden aangenomen. In ieder geval zouden bewoners in woongebieden een beslissende stem moeten hebben bij het verlenen of uitbreiden van vergunningen.

De heer **Van Steeg** (CDA) denkt dat het voor bewoners alleen maar ingewikkelder wordt.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) reageert dat de motie is geïnspireerd door opmerkingen van bewoners.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) is tegen het toevoegen van permanente terrassen. De tijdelijke terrassen zouden daartoe een opmaat kunnen zijn. Uit het onderzoek blijkt volgens haar geen draagvlak onder de bewoners. Wel kan worden geconcludeerd dat het toevoegen van terrassen in de binnenstad niet wenselijk is. Andere wensen, zoals groen en fietsparkeerplekken, hebben de voorkeur.

De heer **Peters** (D66) leest in de evaluatie dat 93% de tijdelijke terrassen een waardevolle toevoeging vindt.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) wijst erop dat het onderzoek is gedaan in coronatijd. Veel inwoners hebben echter gezegd dat ze buiten coronatijd geen tijdelijke terrassen willen.

De heer **Peters** (D66) meent dat er in de wijken juist veel behoefte is aan meer terrassen. Hoe ziet de ChristenUnie dat?

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) is van mening dat er genoeg terrasplekken in de stad zijn en is voorstander van meer groen en meer fietsparkeerplekken.

De heer **Van Steeg** (CDA) heeft in coronatijd ondernemers willen steunen met tijdelijke terrassen, maar vindt dat de overheid nu terughoudend moet zijn bij een verdere uitbreiding, zeker in de binnenstad. Er moet ruimte zijn voor maatwerk. Het CDA steunt het college.

De voorzitter schorst daarop de vergadering voor enkele ogenblikken.

Na hervatting van de vergadering geeft de voorzitter het woord aan wethouder Schilderman.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) begint haar beantwoording met een reactie op motie 239. Op dit moment is maatwerk al mogelijk, maar de wethouder is bereid om het maatwerk ook in het nieuwe terrassenreglement op te nemen. Op dit moment wordt een analyse gemaakt van het mogelijk maken van horeca en terrassen in de wijken. Als dat de bedoeling is, kan de wethouder de motie overnemen. Motie 240 ontraadt zij, omdat dit een probleem oplevert op het gebied van handhaving.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) meent dat er oplossingen gevonden kunnen worden om het delen van terrassen mogelijk te maken.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) reageert dat handhavers dan moeten weten welke afspraken precies in de vergunning van een pand staat.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of het mogelijk is om deelterrassen te gedogen.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) onderscheidt twee zaken: overlast die mensen van een terras ervaren en mensen die van een terras willen genieten. Als de regels onduidelijk zijn, is het lastig om mensen aan te spreken en te bepalen wat wel en niet mag.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) stelt dat het bedrijf dat op enig moment gebruikmaakt van het terras, daarop aangesproken kan worden.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) meent dat de kans op onduidelijkheid groter wordt.
Zij vervolgt met motie 241. In de waarschuwingsbrief kan duidelijker worden aangegeven wat er precies speelt. Zij kan de motie dan ook overnemen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) trekt de motie na deze toezegging in.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) reageert voorts op motie 242. In de raadsbrief staat al dat er verder onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden om de tijdelijke terrassen uit te breiden. De motie verwijst naar de Beleidsregel Terrassen, maar daar is dit onderdeel niet in geregeld. Zij ontraadt daarom de motie, maar is bereid om te onderzoeken wat de voordelen zijn van tijdelijke terrassen en om eventueel met een voorstel te komen.
Motie 243 ontraadt de wethouder. De regels zijn al strenger gemaakt en er zijn relatief weinig klachten over overlast van terrassen.

De heer **Peters** (D66) kan, na de toezegging dat maatwerk opnieuw in de regels wordt opgenomen, de motie intrekken.

De **voorzitter** sluit hierna de beraadslaging over dit onderwerp. Over de moties zal gestemd worden aan het eind van de vergadering.

(Mevrouw Dijksma draagt hierna het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Zwanenberg.)

19. Raadsvoorstel omgevingsvisie Utrecht Science Park 2040.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) is blij met de omgevingsvisie als eerste stap in de ontwikkeling naar een volwaardige wijk. Daarbij hoort ook een volwaardige supermarkt en daartoe dient hij samen met D66, Student & Starter, ChristenUnie, Volt, PvdD, VVD, BIJ1, Utrecht Solidair, EenUtrecht en PVV amendement 72 in.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vraagt hoeveel groter de supermarkt volgens de PvdA moet worden.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wil gaan voor een full size supermarkt, maar kan zich nog niet uitspreken over het aantal vierkante meters.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) wil voorkomen dat er een heel grote supermarkt komt met veel parkeerplekken.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat wellicht een combinatie kan worden gemaakt met bestaande parkeerplekken. Dat moet echter in de uitwerking aan de orde komen.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vraagt wat het verschil is met de supermarkt die al is gepland in de omgevingsvisie.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat de geplande supermarkt ook is gericht op passanten. In een volwaardige wijk hoort volgens de PvdA een supermarkt met een volledig en betaalbaar assortiment. Hij vervolgt met de wens dat recreëren op de Uithof ook ’s nachts mogelijk moet zijn. De voorstellen daartoe ondersteunt de PvdA. Voorts zijn extra sportvelden hard nodig. Hij vraagt of een en ander voldoende in de pas loopt met de groei van het aantal studenten.

De heer **Bakker** (D66) wil tempo maken, want de nood in het gebied is hoog. Hij dient mede namens GroenLinks, Volt, PvdD en VVD motie 244 in over meer groen op het USP. Voorts dient hij motie 245 in over de noodzaak van de komst van (nacht)horeca, ontmoetingsplaatsen, cultuur- en broedplaatsen en detailhandel op of rond het USP.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vraagt waar nachthoreca geplaatst kan worden op het Science Park zonder de groenwaarden te verstoren.

De heer **Bakker** (D66) vindt dat die vraag pas later aan de orde komt. Het is nu een doodse en saaie plek. Uiteraard moet rekening worden gehouden met de groenwaarden.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) vraagt hoe volgens D66 de leefbaarheid in de wijk wordt bewaakt.

De heer **Bakker** (D66) meent dat de levendigheid in de wijk moet worden opgeplust, zodat er een balans ontstaat tussen leefbaarheid en levendigheid. Volgens hem kan gewoon volgens de APV en andere verordeningen worden gehandhaafd.
Tot slot dient hij motie 246 in om actief medewerking te verlenen aan windenergie op het USP.

Mevrouw **Meerding** (VVD) ziet twee zoeklocaties voor een windmolen, waarvan één op een huidig sportveld. Vindt D66 dat een goed idee?

De heer **Bakker** (D66) meent dat dan het sportveld op een andere plek moet terugkomen.

Mevrouw **Bode** (Volt) vraagt wat de motie toevoegt aan de kaders van het college.

De heer **Bakker** (D66) antwoordt dat de motie bedoeld is als steun in de rug voor het college.

De heer **Van Steeg** (CDA) is blij met de informele toezegging dat de Universiteitsweg na de verplaatsing van de parkeergarage van het UMC niet wordt afgewaardeerd van 2 x 2 rijkstroken naar 2 x 1 rijstrook. Graag hoort hij een bevestiging dat dit geldt voor de Universiteitsweg tot aan de Uppsalalaan. De sport komt er in deze visie bekaaid vanaf, zeker gezien de toevoeging van veel studentenwoningen. Daarom dient hij motie 247 in om een andere locatie te zoeken.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) meent dat met de omgevingsvisie het USP nog levendiger en groener wordt. Er zijn mogelijkheden voor verdere vergroening en duurzame energieopwekking. GroenLinks weet dat er veel behoefte is aan een volwaardige supermarkt en is blij dat er een supermarkt komt, alsmede een supermarkt in het Archimedeskwartier, met de benodigde parkeerplekken. Ook is er ruimte ingetekend voor detailhandel. GroenLinks vreest echter dat een en ander leidt tot meer verkeersbewegingen en dat daardoor het groen onder druk komt te staan. De verkeersdruk in en om USP is al heel hoog. Er moeten dus bepaalde keuzes worden gemaakt. Zij vraagt de wethouder toe te zeggen om in het Meerjarenplan Mobiliteit te kijken wat de komende jaren de effecten op het USP zijn en de gemeenteraad hierover te informeren. Over de bereikbaarheid via ov of fiets worden gesprekken gevoerd met verschillende partijen. Die gesprekken moeten echter niet vrijblijvend zijn. Kan de wethouder een schriftelijke terugkoppeling toezeggen van de uitkomst van deze gesprekken? GroenLinks wil graag dat het USP de groenste campus van Nederland wordt.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vraagt of GroenLinks niet akkoord gaat met een full service supermarkt als daar te veel verkeersbewegingen door ontstaan.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) wil zorgvuldig zijn. De faciliteiten in het USP moeten passend zijn.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat GroenLinks vaak heeft gepleit voor een full service supermarkt.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) reageert dat er een full service supermarkt in het Archimedeskwartier komt en een grotere supermarkt in het USP, met ook nog kleine detailhandel.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) vraagt naar het standpunt van GroenLinks over het schrappen van fietspaden die ten koste gaan van groen. Zij dient hier straks een amendement voor in.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) heeft in de commissie gevraagd wat de noodzaak van de ingetekende fietspaden is. De wethouder heeft toen toegezegd om in oktober met een brief te komen. Zij wil die afwachten.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) meent dat die brief niet wil zeggen dat de fietspaden geschrapt worden.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) wil graag weten welke afweging het college heeft gemaakt en daarna een standpunt innemen over het eventueel schrappen van de fietspaden.

Mevrouw **Meerding** (VVD) vindt het USP een uniek gebied met vele functies. De diversiteit aan functies kan echter ook een valkuil zijn. De sportverenigingen komen er bekaaid vanaf qua ruimte. Beloofd was een nieuwe locatie voor Olympos te onderzoeken, maar nu blijkt er geen andere locatie mogelijk te zijn. Volgens de sportverenigingen is dit niet goed onderzocht. Zij dient op dit punt motie 248 in. Het USP wordt autoluw gemaakt en sommige delen geheel autovrij. Naast de twee vastgestelde knips wordt nog een derde knip onderzocht, op de Weg tot de Wetenschap. Dat is in strijd met het coalitieakkoord, waarin staat dat knijpen de voorkeur heeft boven knippen. Daarom dient zij motie 249 in.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) meent dat er nog geen voorstel is voor een knip.

Mevrouw **Meerding** (VVD) reageert dat onderzocht wordt of het wenselijk is. Zij meent dat het uitgangspunt knijpen moet zijn in plaats van knippen.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) ziet in de omgevingsvisie drie nieuwe fietspaden ingetekend, dwars door de weilanden. De PvdD wil dat die worden geschrapt. De weilanden staan op de werelderfgoedlijst van UNESCO. Het huidige fietspad voldoet prima. De nieuwe fietspaden zullen het landschap aantasten. Zij dient mede namens Volt amendement 73 in om de fietspaden te schrappen.

De heer **Bakker** (D66) vraagt wat de PvdD tegen de fiets heeft.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) heeft niets tegen de fiets, maar er is al een goed fietspad en de nieuwe fietspaden gaan ten koste van het groen. Zij vervolgt met amendement 74, dat zij mede namens Volt

indient, om de oude schapenweide te beschermen. De PvdD vindt het belangrijk dat er een volwaardige supermarkt op het USP wordt gerealiseerd en steunt daarom het amendement daarover.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) stelt dat haar fractie meer sociale cohesie en ruimte voor ontmoeting op het USP wil en zij dankt de wethouder voor de toezegging daarover. Zij onderschrijft voorts het amendement over de supermarkt. In de vorige periode is intensief met het UMC gesproken over een nieuwe locatie voor het Ronald McDonald Huis. Zij is blij dat locatie A is gekozen. In het raadsvoorstel staat echter dat, als inpassing in locatie A niet haalbaar is, kan worden teruggegrepen op het advies van de werkgroep. Kan de wethouder toezeggen dat de raad betrokken wordt als blijkt dat locatie A niet haalbaar is?

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) onderschrijft de wens tot meer leefbaarheid en levendigheid op het USP. Faciliteiten moeten afgestemd zijn op de behoeften van bewoners en gebruikers. Zo is er een grote behoefte aan een betaalbare supermarkt. Het USP wordt niet alleen overdag gebruikt, maar ook 's avonds en in de weekenden. Haar fractie wil graag de mogelijkheden voor nachtcultuur laten onderzoeken en vraagt daarom het USP mee te nemen in de Nachtvisie.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering geeft de voorzitter het woord aan wethouder Schilderman.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) reageert op de vraag van het CDA over de Universiteitsweg. In de commissie is gesproken over de wenselijkheid van het behoud van 2 x 2 rijstroken vanaf de afrit naar de A28 tot aan de entree van de toekomstige parkeergarage UMC aan de noordzijde nabij de Uppsalalaan. Vanaf dat punt zijn er 2 x 1 rijstroken. De effecten qua verkeersdruk worden nu reeds gemonitord in het kader van de gebiedsaanpak, gekoppeld aan het Meerjarenprogramma Mobiliteit. De gemeente overlegt met de organisaties over mobiliteit. De wethouder zegt een schriftelijke terugkoppeling daarvan toe. Voorts wordt er gewerkt aan de ondertekening van een intentieovereenkomst Goed op weg. Meer informatie daarover volgt in november. Als locatie A voor het Ronald McDonald Huis niet haalbaar is, komt de wethouder zeker bij de raad terug. Voorts zegt zij toe dat het USP wordt meegenomen in de Nachtvisie. In motie 244 van D66 staat dat er zo snel mogelijk uitvoering aan gegeven moet worden, maar de gemeente kan geen groen op gebouwen van derden plaatsen. Wel zegt de wethouder toe met gebouweigenaren in gesprek te gaan over het toevoegen van meer groen. Bewoners zullen hierbij betrokken worden.

De heer **Bakker** (D66) trekt motie 244 na deze toezegging in.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) vervolgt met motie 245. Zij deelt de wens voor meer levendigheid en geeft een positief advies over de motie, maar gezien de ontwikkelingen geeft zij een winstwaarschuwing over de snelheid waarmee die wordt gerealiseerd. In reactie op motie 246 zegt zij dat er gewerkt wordt aan mogelijkheden voor wind. Er is nu nog geen positieve MER beschikbaar. Zij ziet de motie meer als een oproep richting de partijen op het USP en adviseert positief. Zij deelt wat in het dictum van motie 249 staat, namelijk dat knijpen de voorkeur heeft boven knippen. Dat neemt niet weg dat knippen wel onderzocht wordt. Zij kan de motie overnemen. Met betrekking tot sport is lange tijd gezocht naar een goede oplossing. De gemeente, de Universiteit Utrecht en de studenten- en sportorganisaties hebben samen een prognose gemaakt van de gewenste uitbreiding. Een groei

met extra woningen is hierin meegenomen. Er wordt nu een uitwerking gemaakt rondom Olympos. Vooralsnog lijkt er op de huidige locatie voldoende ruimte voor de uitbreiding. Motie 248 ontraadt de wethouder, omdat er al wordt samengewerkt met alle sportorganisaties. Zij hebben als belangrijkste wens meegegeven de clustering van de sportvoorzieningen.

Mevrouw **Meerding** (VVD) heeft gisteren met Olympos gesproken en gehoord dat men niet tevreden is over hoe dit in de omgevingsvisie staat.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) zal nog een keer in gesprek gaan over de vraag waarom er nu ruis op de lijn zit en zal de raad hierover nog dit jaar informeren.

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt of de wethouder bereid is om de optie van een andere plek open te houden.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) reageert dat er geen aanleiding is voor het onderzoeken van een andere plek, maar als het niet zou passen, zal zij bij de raad terugkomen. Zij ontraadt dan ook motie 247. Zij gaat vervolgens in op de amendementen. Amendement 72 krijgt een positief advies, omdat in samenhang met de supermarkt aan de Archimedeslaan gekeken kan worden naar de toename van het aantal benodigde vierkante meters. Amendement 73 moet zij ontraden. De doelstelling is om te komen tot een fijnmaziger fietsnetwerk. Op dit moment sluiten de routes niet goed aan bij de bestemmingen. Zij heeft een brief toegezegd over de uitkomst van het onderzoek naar de fietsroutes.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vraagt of er nog mogelijkheid is om bij te sturen als fietspaden niet nodig blijken te zijn.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) antwoordt bevestigend. Tot slot ontraadt zij amendement 74. De ambitie is om de landschapswaarde van de schapenweide te behouden, te kijken hoe de biodiversiteit vergroot kan worden en hoe dit met wandelpaden verbonden kan worden met andere groenonderdelen.

De heer **Bakker** (D66) deelt mede dat motie 245 wordt ingetrokken.

Mevrouw **Meerding** (VVD) trekt motie 249 in.

De **voorzitter** sluit de beraadslaging over dit agendapunt. Over het voorstel en de ingediende moties en amendementen zal gestemd worden aan het eind van de vergadering.

20. Raadsvoorstel Licentie lokale omroep m.i.v. 8 april 2023.

De heer **Van Steeg** (CDA) zegt dat het CDA groot belang hecht aan de lokale omroep. Hij dankt de commissie Daalmeijer voor het advies, dat grotendeels is overgenomen door het college. De wethouder heeft gezegd met de ontwikkeling van de lokale media te willen wachten op de rijksfinanciering, maar het CDA roept de wethouder op om het te zien als een groeimodel. Hij dient daartoe samen met de PvdD motie 250 in.

De heer **Van Vliet** (D66) meent dat de wethouder heeft toegezegd om met een visie op de lokale omroep te komen.

De heer **Van Steeg** (CDA) vindt een visie goed, maar wijst op het advies van de commissie Daalmeijer om dit te zien als een groeimodel. Dan staat de gemeente te zijner tijd sterker in het overleg met het Rijk. Een tweede belangrijk punt is de ruimte voor wijkmedia. Een uitbreiding is logisch, maar in het voorstel is daar te weinig geld voor. Hij dient hiertoe samen met de PvdA amendement 75 in "Kwaliteit boven kwantiteit bij wijkverslaggeving". Het CDA maakt zich zorgen over Bingo FM. Hij vraagt de wethouder of de luisteraars van Bingo FM met dit voorstel ook worden bediend.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) is tegen de bezuiniging op de lokale omroep. Om de kwaliteit van de omroep te waarborgen en te zorgen dat over lokaal beleid degelijke verslaggeving blijft bestaan, is eerder meer budget nodig dan het wettelijke normbedrag. Zij dient daarom motie 251 in.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) ziet de link met het Programma Bewoners en Bestuur niet.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) reageert dat het logisch is om naar dit programma te kijken, omdat lokale media belangrijk zijn om bewoners te betrekken.

De heer **Van Vliet** (D66) meent dat in 2023 en 2024 wel degelijk wordt voldaan aan de financiering die de adviescommissie voorstelt.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) zegt dat de adviescommissie ruim € 700.000 aangeeft, terwijl het de komende jaren € 500.000 is.

De heer **Van Vliet** (D66) heeft berekend dat het gemiddelde bedrag € 1.000 onder het bedrag van de adviescommissie uitkomt. Waarom is dat een bezuiniging?

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) antwoordt dat er inderdaad in 2023 en 2024 een hoger bedrag staat, maar dat is nog niet die ruim € 700.000. Zij vervolgt met het risico dat een en ander op 1 april 2023 nog niet helemaal geregeld is. Daarom dient zij mede namens het CDA motie 252 in. Zolang er niet meer budget is, moeten de aandachtspunten vrijblijvender geformuleerd worden, zodat de aanvrager een eigen keuze kan maken. Zij dient hiertoe mede namens EenUtrecht amendement 76 in.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) meent dat hier al een toezegging op is gegeven. Het amendement is dus niet nodig.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) zegt dat de raad nu over het voorstel besluit en dat er dus duidelijkheid moet zijn.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) vraagt naar de financiële consequentie van motie 252.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) hoopt dat het gat niet zo groot is. Het is de taak van de wethouder om dat op te vangen.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) concludeert dat met amendement A76 de aanvrager eigenlijk niets

hoeft te doen met die vrijblijvende wensen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vindt het oneerlijk om wensen mee te geven, terwijl er geen geld tegenover staat. De PvdD vindt het bedrag dat met dit voorstel wordt vrijgemaakt, pijnlijk laag en had verwacht dat het juist meer zou worden.

De heer **Bosch** (PVV) is tegen bezuinigingen op de lokale omroep. Over Bingo FM is in de commissie al gesproken. De PVV vindt het van belang dat deze zender behouden blijft, omdat die groep luisteraars moeilijk te bereiken is. Hij dient daarom amendement 77 in.

De heer **Sungur** (DENK) onderschrijft de stelling in het adviesrapport dat diversiteit een belangrijk goed is in het medialandschap. Hij dient hierover mede namens GroenLinks, ChristenUnie en PvdA amendement 78 in.

De heer **Van Vliet** (D66) vraagt de wethouder toe te zeggen dat de raad uiterlijk in Q1-2024 wordt geïnformeerd als overheveling van de financiering naar het Rijk niet door dreigt te gaan. Voorts vraagt hij de wethouder in gesprek te blijven met het ministerie van OCW over potentiële potjes geld, waarvan wellicht een deel naar Utrecht kan worden gehaald, en daarover begin 2023 terug te koppelen.

Mevrouw **Assen** (PvdA) dankt de wethouder voor de raadsbrief, waardoor veel duidelijk is geworden. Na overleg tussen de partijen en de wethouder wordt een aanvraag ingediend. Zij steunt de motie van het CDA en het amendement van DENK. Zij vraagt of binnen de ruimte voor een aanvraag ook kan worden voorgesteld om Bingo FM op te nemen. De ontwikkeling van een eigen mediabeleid is toegezegd als er kaders vanuit het ministerie komen. De PvdA ziet uit naar de uitwerking van de relatie met de lokale democratie daarin.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) is blij dat het is gelukt om de bezuiniging grotendeels terug te draaien en dat het college heeft toegezegd dat de kaders van het raadsvoorstel minder rigide zijn. GroenLinks vindt het mooi dat het onderwerp diversiteit is opgenomen in het raadsvoorstel.
Zij steunt het amendement van DENK en sluit aan bij de vraag van de PvdA over Bingo FM. Zij vraagt de wethouder om vinger aan de pols te houden bij mogelijke problemen.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) zegt dat de VVD zich kan vinden in het raadsvoorstel maar het jammer vindt dat de raad pas zo laat een besluit kan nemen over het beschikbare bedrag. Zij vraagt de wethouder om proactief en met snelheid aan de slag te gaan.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) reageert met een positief advies op amendement 75 van het CDA.
Met betrekking tot motie 250 zegt zij dat het college met de betrokken partijen start met de uitwerking van een lokaal mediabeleid. In de motie staat geen dekkingsvoorstel en daarom moet zij de motie ontraden.

De heer **Van Steeg** (CDA) begrijpt dat er over een jaar nog sprake kan zijn van een eventuele bijsturing.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) reageert dat er in 2025 een wetswijziging komt en dat in de aanloop

daartoe vanaf april 2023 gesprekken plaatsvinden over een lokaal mediabeleid. Voor die tijd komt er geen voorstel.

De heer **Van Steeg** (CDA) wil juist met een lokaal mediabeleid sterker staan bij het overleg met het Rijk.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) vindt het verspilling van capaciteit en energie om een lokaal mediabeleid uit te werken voordat de wetswijziging er is. Zij vervolgt met de opmerkingen over Bingo FM. Zij zegt toe om de wens van de raad op dat punt over te dragen aan de partijen die aan de slag gaan met de licentie. In reactie op motie 251 zegt zij geen ruimte voor extra budget te zien. De motie wordt dan ook ontraden. Op het eerste deel van motie 252 kan zij de toezegging doen dat zij met partijen hierover in gesprek gaat. Een volledige continuering van het budget, ook na april 2023, slaat een gat in de begroting, en is dus niet mogelijk. Als amendement 76 wordt aangepast in de zin dat er flexibel wordt omgegaan met de richtlijnen, kan zij een positief advies geven. Zij ondersteunt de warme oproep voor Bingo FM in amendement 77, maar het gunnen van de frequentie aan FunX is een landelijke opdracht vanuit de Mediawet, waarvan niet kan worden afgeweken. Zij ontraadt het amendement. Amendement 78 moet zij eveneens ontraden. In het raadsvoorstel zijn inclusiviteit en pluriformiteit duidelijk genoemd in de richtlijnen. In de Mediawet is diversiteit vereist. Een concrete opdracht met harde kaders past niet bij de rol van de gemeente.

De heer **Sungur** (DENK) vindt meetbare doelstellingen niet per se harde kaders waarop afgestraft kan worden.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) vindt de opdracht erg concreet en blijft bij haar advies. Richting D66 zegt zij toe de raad tijdig te informeren als de overheveling niet goed gaat, indien mogelijk in Q1 2023. De gemeente zal in gesprek blijven met OCW en begin volgend jaar terugkoppelen. Richting GroenLinks zegt zij toe dat de gemeente korte lijnen zal hebben met de betrokkenen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) trekt amendement 76 in en dient een nieuw amendement in, amendement 79, waarin “naast zich neerleggen” is gewijzigd in “hier flexibel mee om te gaan”.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) geeft een positief advies op amendement 79.

De **voorzitter** sluit de beraadslaging over dit agendapunt. Over het raadsvoorstel en de ingediende amendementen en moties zal worden gestemd aan het eind van de vergadering.

21. Raadsvoorstel Wijziging legesverordening 2022 in verband met een nieuw tarief voor het thuisbezorgen van reisdocumenten.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) vindt het heel jammer dat de raad met dit voorstel voor het karretje wordt gespannen. Met dit voorstel is het thuisbezorgen van reisdocumenten vanaf morgen driemaal zo duur. Deze wijziging had tegelijk met de legesverordening 2023 kunnen worden behandeld. Waarom wordt dit raadsvoorstel niet meegenomen in de visie van de publieksdienstverlening? De VVD zal tegen het voorstel stemmen.

De heer **Sungur** (DENK) dient motie 253 in om te onderzoeken of thuisbezorging van

reisdocumenten voor U-pashouders op termijn tegen een gereduceerd tarief kan plaatsvinden.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) meent dat er voor mensen die slecht ter been zijn maatwerk wordt geleverd en dat mensen die het krap hebben met de fiets kunnen komen. Zou er voor die mensen geen tegemoetkoming op een andere manier moeten zijn?

De heer **Sungur** (DENK) kan zich diverse situaties voorstellen waarin alternatieven niet mogelijk zijn.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) memoreert de toezegging die de wethouder over maatwerk in de commissie heeft gedaan.

De heer **Sungur** (DENK) ziet in het raadsvoorstel geen onderscheid tussen doelgroepen en denkt dat dit wel gepast is. Er is een verdrievoudiging van de kosten en dat vindt hij te veel. Hij pleit voor een onderzoek.

De heer **Maas** (Volt) vindt dat de bezorging van reisdocumenten kostenneutraal moet zijn, maar is ook sterk voorstander van een doelgroepenbeleid. Ook Utrechters met een kleine portemonnee moeten van deze mogelijkheid gebruik kunnen maken. Daarom dient hij samen met de PvdD motie 254 in.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) heeft berekend dat het bij 9.500 U-pashouders om ongeveer € 150.000 gaat. Waar ziet Volt de financiële ruimte om dit voorstel uit te voeren?

De heer **Maas** (Volt) verwacht niet dat de doelgroep massaal gebruik gaat maken van deze mogelijkheid.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) ziet toch graag een voorstel voor dekking. Zij sluit aan bij de vraag van mevrouw Kendir.

De heer **Maas** (Volt) vindt dat een service die de gemeente biedt, toegankelijk moet zijn voor alle inwoners.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) memoreert dat in 2020 met een pilot is onderzocht of er animo is voor thuisbezorging. Het voorliggende voorstel gaat over het continueren van deze extra service. Ook in het verleden waren er situaties waarin mensen de documenten niet konden ophalen en ook toen werd waar nodig maatwerk toegepast. Zij heeft in de commissie toegezegd dat het komend jaar bijgehouden wordt om welk maatwerk het gaat. De meeste U-pashouders zijn in staat om naar het stadskantoor te komen. Om die reden vindt zij een tegemoetkoming voor die doelgroep niet passend. Als iedere U-pashouder reisdocumenten thuis laat bezorgen, ontstaat er een gemiddeld tekort van € 85.000. Die kosten zijn niet gedekt. Daarom moet zij beide moties ontraden.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt wat het maatwerk inhoudt.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) reageert dat per situatie gekeken wordt wat het beste past. In sommige gevallen worden de documenten bezorgd, in andere gevallen wordt iemand geholpen om naar het stadskantoor te komen. Zij zal dit bij de evaluatie nader kunnen aangeven.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of de kosten kwijtgescholden kunnen worden.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) meent dat het om mensen gaat die niet zelf naar het stadskantoor kunnen komen en het niet kunnen betalen. Dan moet per situatie worden gekeken wat wel kan.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) herhaalt haar vraag waarom dit niet per 1 januari 2023 geregeld wordt.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) reageert dat het nu kosten oplevert. Als dit later wordt behandeld, zullen die kosten gedekt moeten worden.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) vraagt of het een probleem is als er een gat ontstaat in het budget voor publieksdienstverlening.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) antwoordt dat in coronatijd tijdelijk gratis werd thuisbezorgd, maar dat nu het moment is gekomen om de afweging te maken of de regeling kostendekkend moet zijn.

De **voorzitter** sluit de beraadslaging over dit agendapunt. Over het raadsvoorstel en de ingediende moties zal worden gestemd aan het eind van de vergadering.

De voorzitter schorst daarop de vergadering tot 19.30 uur.

(Bij hervatting van de vergadering heeft de heer Zwanenberg het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan mevrouw Dijksma.)

De **voorzitter** heropent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom terug. Speciaal welkom heet zij de gasten van de raad, die op de publieke tribune zitten. Ook heet zij de mensen welkome die thuis meekijken of meeluisteren.
De heer De Pagter heeft de vergadering verlaten.

10. Benoeming drie commissieleden.

Proces-verbaal van de zitting van de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven van nieuwbenoemde commissieleden.

De heer **Dekkers** (voorzitter commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven) deelt mee dat de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven van nieuwbenoemde leden van de raad van de gemeente Utrecht, bestaande uit Margreet Ramakers, Lisanne Snippe en hijzelf, de geloofsbrieven heeft onderzocht van Jan Wijmenga, Derk van Bergen en Susanne Koelman. De commissie is tot de conclusie gekomen dat zij allen voldoen aan de in de Verordening op de raadscommissies gestelde vereisten voor het commissielidmaatschap. Ook hebben zij geen functies die onverenigbaar zijn met het commissielidmaatschap. De commissie adviseert de raad derhalve om Jan Wijmenga, Derk van Bergen en Susanne Koelman te benoemen als commissielid.

Zonder stemming wordt besloten overeenkomstig het advies van de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven.

Beëdiging van de nieuwbenoemde commissieleden.

Jan Wijmenga en Derk van Bergen leggen in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven eed af.

Susanne Koelman legt in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

De **voorzitter** feliciteert de nieuwbenoemde commissieleden met hun benoeming en wenst hun veel succes in hun nieuwe rol.
(Applaus.)

8. Actuele moties.

Actuele motie 224. Behoud Papier Recycling Utrecht.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) dient samen met de VVD motie 224 in, die oproept om echt werk te maken van de huisvesting van Papier Recycling Utrecht.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) beantwoordt vooraf een technische vraag die tijdens het vragenuur is gesteld. De VVD vroeg wat er is toegestaan onder het huidige bestemmingsplan. Het huidige bestemmingsplan staat op deze plek niet zonder meer een vestiging toe. Daar is een aparte omgevingsvergunning voor nodig, voorzien van een uitwerkingsplan.
De motie moet zij ontraden, omdat het niet past in het stedenbouwkundig plan en omdat het waarschijnlijk niet lukt om aan de inpassingsvereisten te voldoen. De gemeente geeft actief geschikte locaties aan. De PRU heeft bij de rechtbank schorsing van de ontruimingsverplichting gevraagd voor maximaal één jaar. De zitting is op 16 november 2022. Dat maakt het vinden van andere huisvesting lastig.

Actuele motie 226. Help sportclubs de winter door.

De heer **Bakker** (D66) dient mede namens PvdA, Student & Starter, Utrecht Solidair, Volt, CDA en EenUtrecht motie 226 in voor een noodfonds met het oog op de stijgende energiekosten.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) ziet in punt 3 van het dictum de vraag om alvast scenario's uit te werken. Moet de gemeente, als er geen financiering van het Rijk is, zelf scenario's uitwerken?

De heer **Bakker** (D66) antwoordt dat het niet om financiële scenario's gaat. Het gaat om de vraag hoe verenigingen die op omvallen staan, geholpen kunnen worden.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) onderschrijft dat de situatie bij sportverenigingen door de stijgende energieprijzen heel urgent is. Het is belangrijk dat het sociale vangnet van sport niet verloren gaat. Zij zal met Sport Utrecht in gesprek gaan om scenario's voor de komende tijd uit te werken. Zij zal tevens in gesprek gaan met de VNG en het Rijk over een noodfonds. Zij kan de motie overnemen.

De heer **Bakker** (D66) kan de motie na deze toezegging intrekken en wenst de wethouder succes.

Actuele motie 227. Erken institutioneel racisme.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) dient mede namens EenUtrecht en PvdD met het oog op het aanstaande debat over dit onderwerp motie 227 in, waarin het college wordt gevraagd om de conclusie uit de onderzoeksrapportage correct over te nemen.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) meent dat het college in de brief heeft benoemd dat er sprake is van aanwijzingen voor institutioneel racisme.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) meent dat dit meer te maken heeft met de reikwijdte van het onderzoek. Zij vindt dat het debat scherper en beter gevoerd moet worden.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) vindt dat er geen sprake is van rectificeren als de conclusie correct is overgenomen.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) leest in de brief dat institutioneel racisme niet is aangetoond en vindt dat iets anders dan dat er aanwijzingen zijn gevonden en dat het niet uitgesloten is op andere terreinen.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) is enigszins verwonderd dat een dergelijk complex onderwerp in de vorm van een actuele motie aan de orde wordt gesteld. Zij stelt voor om de dialoog af te wachten.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) meent dat het te voeren debat anders gevoerd wordt als dat vanuit een ander vertrekpunt gebeurt.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) wijst op het debat dat vorige week over het onderzoek is gevoerd. De conclusie was dat verder werk gemaakt moet worden van een inclusieve organisatie en een inclusieve dienstverlening. Het onderzoeksrapport concludeert dat er geen institutioneel racisme is geconstateerd, maar dat er wel aanwijzingen zijn in de organisatie. Er is op dit thema nog veel te doen en het college gaat daarmee verder. Zij ontraadt de motie.

De heer **Sungur** (DENK) herinnert zich dat de wethouder in het debat heeft gezegd dat er andere woorden gekozen hadden kunnen worden en dat het verschil tussen formele processen en de uitwerking in de praktijk meer aandacht in de brief had moeten krijgen.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) wijst op het feit dat er in de organisatie sinds februari veel in gang is gezet om hier serieus werk van te maken.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) vraagt waarom de wethouder niet bereid is tot een rectificatie.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) antwoordt dat het college secuur heeft beschreven wat in het onderzoeksrapport is genoemd. Qua taal en gevoelswaarde hadden andere accenten kunnen worden gelegd.

Motie 228. Invoeren betaald parkeren Rivierenwijk.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) dient mede namens D66, PvdA, ChristenUnie, Volt, Student & Starter en Utrecht Solidair motie 228 in, met het verzoek om betaald parkeren in de gebieden 1, 2, 3 en 4 in Rivierenwijk in te voeren met ingang van 1 mei 2023.

De heer **Bosch** (PVV) onderstreept dat er in Rivierenwijk iets moet gebeuren. De problemen zijn echter een gevolg van het jarenlange beleid van GroenLinks, waardoor de olievlek van parkeren zich steeds verder over de stad uitbreidt. Na invoering per 1 mei 2023 ontstaan er weer problemen in andere gebieden.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) onderschrijft dat de invoering van betaald parkeren leidt tot overlast in een volgend gebied. Daarom staat in het collegeakkoord dat gewerkt wordt met een geplande invoering van betaald parkeren.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vindt dit een ad hoc-repareermotie. Waarom dient GroenLinks niet een motie in om het hele proces van betaald parkeren te versnellen?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) wijst op de afspraak in het coalitieakkoord om betaald parkeren planmatig in te voeren. De planning komt nog. Op dit moment zijn er echter problemen in Rivierenwijk.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) laat het oordeel over de motie aan de raad. In het vragenuur heeft zij de technische mogelijkheden geschetst. Zij erkent dat de parkeerdruk hoog is en dat het aantal meldingen van overlast groot is.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat nu alleen gehandhaafd wordt op auto's die gevaarlijk geparkeerd staan, maar niet waar het onwenselijk is of de toegankelijkheid raakt. Kan de wethouder toezeggen dat tot 1 mei 2023 ook daarop gehandhaafd wordt?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat er boetes worden uitgedeeld en waarschuwingen worden gegeven. Er is ruimtegebrek en het doel is om escalaties te voorkomen waardoor er andere veiligheidsproblemen ontstaan.

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt welke afspraken de wethouder maakt met de in Rivierenwijk gevestigde scholen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) reageert dat er altijd overleg met de scholen plaatsvindt.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of de wethouder met het oog op het ruimtegebrek geen parkeerplaatsen meer gaat weghalen in de stad.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) meent dat het aantal benodigde parkeerplaatsen een kwestie van vraag en aanbod is. Betaald parkeren werkt goed als middel om te reguleren.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) dankt de wethouder voor haar reactie en ziet uit naar de uitspraak van de raad.

De **voorzitter** deelt mee dat aan het eind van de vergadering gestemd zal worden over de ingediende moties.

22. Raadsvoorstel Ontwikkelkader Rondje Stadseiland.

De **voorzitter** geeft mevrouw Stylianou het woord voor haar maidenspeech.

Mevrouw **Stylianou** (D66) heeft in haar jeugd zelf ervaren hoe belangrijk kansengelijkheid is. Kansen hangen met veel dingen samen: veilige fietsroutes, gezonde lucht en ruimte om te sporten. Het Rondje Stadseiland gaat daarover: een gebied met ruimte om te bewegen, met veilige fiets- en wandelroutes, met bankjes, met toiletten en met biodivers groen. Zij vraagt de wethouder toe te zeggen om bij de uitwerking van het ontwikkelkader ook aansluiting te zoeken met reguliere wandelroutes en hondenuitlaatgebieden.
(Applaus.)

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Stylianou met haar maidenspeech.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) is blij dat er met het Rondje Stadseiland nieuw groen wordt aangelegd. Zij dient mede namens Volt, GroenLinks, ChristenUnie en D66 een amendement in om biodiversiteit als leidend principe toe te voegen (A80). Voorts dient zij mede namens Volt, GroenLinks en ChristenUnie motie 255 in, met het verzoek om voor elk deelgebied de mogelijkheden voor het versterken van de biodiversiteit maximaal te benutten.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) dient motie 256 in, om langs de route van het Rondje Stadseiland de lokale geschiedenis op informatieve wijze zichtbaar te maken.
Vervolgens dient zij mede namens D66 en PvdA motie 257 in over bankjes en watertappunten.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat de VVD voor het voorstel zal stemmen, maar graag had gezien dat de ambitie was om het Rondje Stadseiland sneller te realiseren.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) is blij dat er extra groen in de stad komt. Zij wil dat er meer aandacht komt voor toegankelijkheid en dient daartoe mede namens GroenLinks, VVD, EenUtrecht, BIJ1 en DENK motie 258 in.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) ziet de realisatie van het Rondje Stadseiland als een wenselijke toevoeging. Zij vindt het jammer dat de roeiverenigingen nog niet om hun mening over de plannen is gevraagd. Is de wethouder bereid om gesprekken met de roeiverenigingen te houden voordat dergelijke belangrijke raadsvoorstellen worden voorgelegd aan de raad? Kan de wethouder toezeggen het dubbel gebruik van de stoep aldaar te monitoren op veiligheid?

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) is enthousiast over de aanleg van het Rondje Stadseiland. In de commissie heeft GroenLinks aandacht gevraagd voor biodiversiteit en toegankelijkheid. Daarom steunt zij het amendement van de PvdD en de motie van de PvdA.

Mevrouw **Passier** (Volt) vindt het een heel mooi plan. Ook Volt wil meer aandacht voor biodiversiteit in het plan. Daarom steunt Volt de motie en het amendement daarover. Zij vraagt voorts aandacht

voor participatie. De input van verschillende stadsgesprekken is meegenomen, maar die vonden voor corona plaats. Hoe gaat de wethouder de participatie in de nog in te richten deelgebieden aanpakken? Kan zij hiervoor een participatieplan opzetten en dit met de raad delen? De toezegging in de commissie om natuurinclusieve speeltuintjes toe te voegen, ziet zij niet in de brief. Geldt die toezegging nog steeds?

Mevrouw **Voortman** (wethouder) kan toezeggen dat de hondenvoorzieningen zullen worden aangesloten op de wandelroutes. De voorzieningen komen niet in ecologische zones en sporters op het lint zullen er geen hinder van ondervinden. Met de roeiverenigingen is overeengekomen om een deel van het fietspad in deelgebied 4 wat langer gescheiden en meer in één lijn langs het kanaal te laten lopen. Over het betrekken van de roeiverenigingen is een convenant afgesloten. De participatie is onderdeel van de uitwerking per deelgebied.
Hierna gaat de wethouder in op de moties. Zij herhaalt de toezegging die is gedaan op het punt van bankjes en watertappunten. Zij adviseert dan ook positief op motie 257. Amendement 80 over het toevoegen van biodiversiteit vindt zij een mooie aansporing om nog meer belang toe te kennen aan biodiversiteit. Motie 255 vraagt om een uitwerking van biodiversiteit per deelgebied. De wethouder adviseert positief over de punten A, B en C.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt of met de toezeggingen de moties worden overgenomen.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) reageert dat zij de moties ook kan overnemen. Motie 258 met betrekking tot toegankelijkheid kan zij eveneens overnemen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) trekt motie 258 in.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) reageert vervolgens op motie 256 van het CDA. Zij zal met de experts van de Afdeling Erfgoed een uitwerking maken. Daarmee kan zij de motie overnemen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) trekt motie 255 in.

Mevrouw **Passier** (Volt) herhaalt haar vraag over de natuurinclusieve speeltuintjes.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) antwoordt dat die zijn meegenomen. In Q1 2023 zal zij daarop terugkomen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) trekt de moties 256 en 257 in.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) zegt dat de roeiverenigingen het idee hebben dat zij niet goed zijn betrokken. Daarom herhaalt zij haar vraag of de wethouder bereid is om gesprekken met de roeiverenigingen te organiseren voordat dergelijke belangrijke voorstellen aan de raad worden voorgelegd.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) reageert dat er volgende week een afspraak is met de roei-verenigingen. Zij zegt toe dat in de toekomst de roeiverenigingen goed worden betrokken.

De **voorzitter** sluit de beraadslaging over dit agendapunt.

23. Raadsvoorstel Vestiging voorkeursrecht op grond van Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) in Deelgebied 6 Merwedekanaalzone.

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Stellinga voor zijn maidenspeech.

De heer **Stellinga** (CDA) merkt vooraf op dat hij de komende jaren zijn ervaring graag wil inzetten voor Utrecht, Vleuten-De Meern en Haarzuilens. Hij heeft geconstateerd dat het debat in de Utrechtse raad vaak gaat tussen raadsleden onderling en niet zozeer met het college. De spreektijdenregeling helpt hierbij niet, omdat je telkens naar de klok moet kijken. Is het rechtvaardig en democratisch dat grote fracties meer spreektijd hebben dan kleine? Hij wil graag meer tijd en meer flexibiliteit. In Utrecht is de scheidslijn tussen coalitie en oppositie duidelijk zichtbaar, maar de scheidslijn tussen raad en college is dat minder. Met betrekking tot het voorstel vindt hij een aanwijzingsbesluit om de bevoegdheid van de Wvg toe te passen niet geschikt. De burgers worden geconfronteerd met een verregaande inbreuk op hun eigendomsrecht. Het CDA dient samen met VVD, Utrecht Solidair, PVV en EenUtrecht amendement 81 in om het Utrechtse familiebedrijf GEPU uit het besluit te schrappen.
(Applaus.)

De **voorzitter** feliciteert de heer Stellinga met zijn maidenspeech.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt dat de Wvg zo min mogelijk moet worden ingezet. De inzet van de Wvg voegt hier niets toe. De omgevingsvisie biedt ruimte om 6.500 woningen te bieden en eventueel tot 10.000 te gaan. Mobiliteitsmaatregelen moeten in de praktijk getoetst worden, maar dat is lastig als er nog geen steen gebouwd is in de Merwedekanaalzone. Het is nu niet opportuun om voor drie jaar een rechtsgeldig bestemmingsplan te hebben. De VVD steunt het amendement van het CDA. In deelgebied 6 wordt één brug ingecalculeerd, maar de optie van meer bruggen blijft open. Hij wijst op eerdere beraadslaging, waar juist is benadrukt dat één brug de maximale optie is. Hij vindt voorts dat het proces rond geheime bijlagen beter moet.

De heer **Van Vliet** (D66) meent dat met het toepassen van het voorkeursrecht de gemeente meer kan sturen op wat er gebouwd wordt. Het risico is dat bij een daling van de grondprijs de gemeente een deel van het geïnvesteerde belastinggeld kwijt is. In een nota uit 2011 staat dat een actief grondbeleid wenselijk is als sterke regie noodzakelijk is voor het bereiken van specifieke doelen. Kan de wethouder dit stuk nog eens met de raad delen? D66 is positief over het voorstel. Kan de wethouder alle risico's in kaart brengen, zowel qua financiën als qua mogelijke rechtszaken?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) is blij met het voorstel. De opgenomen tekst over de bruggen voegt niets nieuws toe aan wat de raad al heeft besloten. Hij vindt het positief dat nu ook scenario's worden genoemd vanuit het coalitieakkoord over betaalbaar wonen. Hij is benieuwd naar het vervolg.

De heer **Te Hoonte** (VVD) concludeert dat de bezwaren van de PvdA tegen de hoge dichtheid in de Merwedekanaalzone in de prullenbak zijn beland.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat het raadsvoorstel niets zegt over het aantal woningen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) reageert dat de wet voorschrijft dat er binnen drie jaar een rechtsgeldig bestemmingsplan moet zijn. Dat gaat niet gebeuren binnen de huidige vastgestelde omgevingsvisie. De coalitiepartijen vragen echter niet om een nieuwe omgevingsvisie.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat, als het voorkeursrecht niet gebruikt wordt, er geen man overboord is. Het gaat om het voorkomen van speculeren. De gemeente moet kunnen sturen op wat er in het woningbouwprogramma komt. Voor hem prevaleert het belang van betaalbaar wonen.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) stemt in met het voorstel en steunt het amendement van het CDA, omdat zij een betrouwbare overheid belangrijk vindt.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) moet het amendement van het CDA ontraden. Zij weet niet op basis van welk plan er een overeenkomst met de investeerder/ontwikkelaar is gemaakt door GEPU. De aannames in het amendement kloppen niet. De gemeente is niet in onderhandeling met GEPU. Er zijn alleen verkennende gesprekken gevoerd. Zij heeft wel een afspraak met GEPU voor volgende week. De gemeente weet niet hoe het plan eruitziet. Voor een goed plan is een integrale gebieds-benadering nodig. De GEPU kan de gronden met de Wvg aan de gemeente aanbieden. Verkoop aan een derde partij is denkbaar als de kaders voor planvorming duidelijk zijn.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt waarom de wethouder nu wel in overleg kan met de GEPU en de afgelopen zeven jaar niet.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) reageert dat er een nota van uitgangspunten wordt gemaakt die aan de raad wordt voorgelegd. De raad beslist daarover en daarna kunnen de volgende stappen in het planvormingsproces worden gezet.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt hoe de wethouder de werking van de mobiliteitsmaatregelen gaat toetsen bij de gerealiseerde woningen.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) antwoordt dat dit in de nota van uitgangspunten wordt meegenomen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) meent dat de komende drie jaar niet getoetst kan worden hoe de mobiliteitsmaatregelen uitwerken.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) gaat verder met de vraag over het grondbeleid. Het huidige grondbeleid is vastgelegd in de nota Grondbeleid 2017. Die nota gaat uit van situationeel grondbeleid: faciliteren waar kan, actief waar moet. De nota geeft een overzicht van de gereedschapskist die de gemeente ter beschikking staat. De Wvg is er daar één van. Zij kan zich voorstellen dat de geschiedenis van het grondbeleid met de nieuwe raadsleden gedeeld wordt, wellicht in een technische sessie. Zij kan toezeggen dat de risico's bij de scenario's in de nota van uitgangspunten in kaart worden gebracht.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat een technische sessie kan plaatsvinden in het licht van de nog aankomende herijking van het grondbeleid.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) vindt dat een goed idee.

De **voorzitter** sluit hierop de beraadslaging over dit agendapunt. De stemming over het voorstel en het ingediende amendement zal plaatsvinden na de schorsing.

De **voorzitter** vraagt of er moties of amendementen worden ingetrokken.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) trekt motie 242 in.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) wil graag een schorsing om de moties en amendementen door te nemen.

De voorzitter schorst hierop de vergadering tot 21.30 uur.

(Bij hervatting van de vergadering heeft mevrouw Dijksma het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Zwanenberg.)

De **voorzitter** heropent de vergadering. Er zal nu gestemd worden over de voorstellen en de ingediende amendementen en moties. Allereerst zal er opnieuw gestemd worden over motie 189, waarover in de raadsvergadering van 7 juli jl. de stemmen staakten.
Hij stelt vast dat de heer Bos van Stadsbelang Utrecht, de heer De Pagter van de VVD en de heer Talhaoui van de PvdA niet aanwezig zijn en dat de heer De Graaf inmiddels ter vergadering is gekomen, zodat er 42 raadsleden aanwezig zijn.

Aan de orde is de stemming over motie 189 (Een divers college).

Over motie 189 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, PvdD, Student & Starter, DENK, EenUtrecht en BIJ1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is aangenomen met 22 tegen 19 stemmen.
Het lid van de fractie van Utrecht Solidair was tijdens deze stemming niet aanwezig.

Aan de orde is de stemming over de actuele motie 224 (Behoud Papier Recycling Utrecht).

Over de actuele motie 224 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, ChristenUnie, CDA, Student & Starter, VVD, PVV, en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de actuele motie is verworpen met 16 tegen 26 stemmen.

Aan de orde is de stemming over de actuele motie 227 (Erken institutioneel racisme).

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat de PvdA strijdt tegen discriminatie en racisme. Het onderzoek heeft een eerste aanwijzing voor institutioneel racisme aangetoond. Dat is zeer ernstig en daar moet actie tegen ondernomen worden. In de raadsbrief wordt de eerste aanwijzing genoemd. Er is dus wat de PvdA betreft geen sprake van rectificatie. De PvdA is ook van mening dat raadsleden zorgvuldig met de conclusies van het onderzoek moeten omgaan. De PvdA stemt tegen de motie.

De heer **Sungur** (DENK) merkt op dat de motie de verkeerde bewoordingen in de brief die de raad destijds heeft gekregen, adresseert. Daarom zal hij voor de motie stemmen.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) sluit zich aan bij de stemverklaring van de PvdA.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) sluit zich daar eveneens bij aan.

Over de actuele motie 227 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Bij1, Utrecht Solidair, EenUtrecht, DENK en PvdD ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen met 7 tegen 35 stemmen.

Aan de orde is de stemming over de actuele motie 228 (Invoeren betaald parkeren Rivierenwijk).

De heer **Bosch** (PVV) merkt op dat zijn fractie van mening is dat er sprake is van een gecreëerd probleem. Maar omdat zijn fractie de inwoners van de buurt niet wil laten zitten, zal hij toch voor de motie stemmen.

De heer **Van Steeg** (CDA) stelt dat het door de wijziging in het beleid een rommeltje is geworden en de inwoners van de Rivierenwijk niet de beloofde participatie hebben gekregen. Op dit moment is het niet anders en kan zijn fractie alleen maar met buikpijn voor de motie stemmen.

Over de actuele motie 228 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD, BIJ1 en DENK ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel inzake Rekenkameronderzoek: "Onbegonnen werk - Een onderzoek naar de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed in Utrecht".

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van Utrecht Solidair ertegen heeft gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het voorstel is aangenomen met 41 stemmen tegen 1 stem.

Aan de orde is de stemming over motie 230 (Verduurzaam gemeentelijke vastgoed).

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) begrijpt de wens voor de in de motie genoemde ambitie, maar op dit punt is het bij de gemeente niet op orde. Het lijkt haar fractie daarom beter om eerst de basis op orde te brengen. Om die reden stemt haar fractie tegen de motie.

De heer **Te Hoonte** (VVD) denkt dat een gemeente als Utrecht het gestelde in de motie ondertussen wel zou moeten durven zeggen. De VVD zal daarom voor de motie stemmen.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) stelt dat haar fractie het eens is met de ambitie die in de motie wordt uitgesproken. Maar in de context van dit agendapunt kan haar fractie de motie helaas niet met volle overtuiging steunen, omdat ze wil dat de doelen haalbaar zijn. Deze motie draagt daar niet aan bij. Haar fractie zal dus tegenstemmen.

Over motie 230 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, Volt, VVD, DENK, EenUtrecht en BIJ1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 231 (Statushouders en andere urgente Utrechters in tijdelijke woningen).

Mevrouw **Zwinkels** CDA) merkt op dat haar fractie zich deels kan vinden in het voorgestelde in de motie. Alleen vindt ze niet dat je per definitie kwetsbare doelgroepen in tijdelijke woningen zou moeten zetten. Om die reden is haar fractie tegen de motie.

De heer **Bosch** (PVV) kan zich vinden in de tijdelijkheid van de woningen. Echter is de PVV het niet eens met de constatering dat de landelijke overheid moedwillig zou ontmoedigen dat mensen naar Nederland komen. Dat is gewoon niet waar. En als het al zo zou zijn, dan werkt het in ieder geval heel erg slecht. Zijn fractie stemt tegen de motie.

Over motie 231 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van EenUtrecht ervoor gestemd heeft en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de moties is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 232 (Voorgoed stoppen met voorrang geven aan statushouders).

Mevrouw **Meerding** (VVD) stelt dat ook de VVD kritisch is op het voorrang geven aan statushouders. Maar in de motie staat ook iets over een kip-zonder-kopbeleid. Die overweging steunt de VVD niet. Daarom zal ze tegenstemmen.

Over motie 232 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ervoor gestemd heeft en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de moties is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 233 (Sloop of renovatie Heukelomlaan).

Over motie 233 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV en EenUtrecht ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 234 (Van Heukelomlaan).

De heer **Bakker** (D66) merkt op dat D66 kiest voor het toevoegen van meer betaalbare woningen. D66 vindt op zich deze extra stappen niet nodig, maar ze ziet ook de ruime meerderheid, dus ze kijkt nu vooral uit naar wat komt. D66 hoopt dat men vooral geen tijd met elkaar verliest. D66 zal tegen de motie stemmen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) zal de motie van harte steunen. Het is wel jammer dat de motie wat minder ver gaat dan EenUtrecht had beoogd, maar deze kans moet gegrepen worden.

De heer **Stellinga** (CDA) heeft kennisgenomen van de bijdrage van de heer Van der Zweth van de PvdA. De CDA-fractie gaat ervan uit dat behalve renovatie ook nieuwbouw en sloop onderzocht zal worden. Om die reden zal de CDA-fractie de motie steunen.

Over motie 234 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, CDA, PvdD, Student & Starter, VVD, DENK, PVV, EenUtrecht, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is motie 235 (Burgerberaad over de kwaliteit van Utrecht-stad en haar toekomst).

De heer **Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat de PvdA een fan is van experimenteren en het beginnen met een burgerberaad. Dat vraagt echter om een meer afgebakend vraagstuk, waar een burgerberaad ook echt op kan sturen. Als men dat met de RSU doet, waarover al heel veel besluitvorming heeft plaatsgevonden, zit de teleurstelling eigenlijk al ingebakken. Zijn fractie stemt daarom tegen de motie.

De heer **Bosch** (PVV) kan de punten 1 en 3 van het dictum van de motie volgen, maar in punt 2 staat dwingend dat het burgerberaad effectief moet bijdragen aan de klimaat- en energiedoelstellingen. Dat ziet zijn fractie niet zitten. Zijn fractie stemt daarom tegen de motie.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) is voorstander van het burgerberaad als instrument dat gebruikt kan worden. Maar haar fractie kan zich goed vinden in de woorden van de wethouder om op zoek te gaan naar een bredere en ook creatievere vorm van inspraak. Haar fractie stemt dus tegen.

Over motie 235 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van EenUtrecht, PvdD en Volt ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 236 (Afspraken met flitsbezorgers).

Mevrouw **Bode** (Volt) merkt op dat Volt de principes in de motie steunt, maar dat ze het beter vindt om te wachten op beleidsregels die worden geformuleerd door het college. Hetzelfde geldt voor de moties 237 en 238.

De heer **Peters** (D66) stelt dat motie 236 iets te ver gaat voor D66, omdat die gaat over harde sluitingstijden. Daar kan D66 zich op dit moment nog niet in vinden. Daarom stemt ze tegen de motie.

Over motie 236 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, CDA, PvdD, EenUtrecht, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 237 (Terugdringen overlast flitsbezorgers in de avonduren).

Over motie 237 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt en Student & Starter ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 238 (Geen darkstores, maar Art-stores).

Over motie 238 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, ChristenUnie, D66, PvdD, VVD, DENK, PVV, EenUtrecht en BIJ1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 240 (Delen van terrasruimte).

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat dit een lastige motie voor zijn fractie is. Ze vindt het een sympathiek idee, zeker omdat de horecaondernemers hiermee gesteund worden. Maar ze ziet wel dat dit idee nog niet voldoende uitgevoerd is. Daarnaast ziet ze problemen met handhaving. Een betrouwbare overheid is in dit geval leidend. Daarom stemt zijn fractie tegen de motie.

Over motie 240 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, ChristenUnie, D66, Student & Starter, VVD, DENK, PVV en EenUtrecht ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 243 (Genieten op het terras zonder overlast).

Mevrouw **Snippe** (PvdD) merkt op dat haar fractie dit op zich een charmant voorstel vindt. Maar op deze termijn en met deze onduidelijke definities moet haar fractie tegen de motie stemmen.

De heer **Peters** (D66) stelt dat D66 voorstander is van genieten op het terras zonder overlast. Desalniettemin is deze motie slecht onderbouwd. D66 kan zich er daarom niet in vinden en zal ertegen stemmen.

Over motie 243 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, EenUtrecht, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over amendement 72 (Supermarkt op de Uithof).

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) merkt op dat haar fractie getwijfeld heeft over dit amendement, omdat er al een goede supermarkt in het plan is opgenomen en er ook al een supermarkt is gepland bij het Archimedeskwartier. Een nog grotere supermarkt kan iets betekenen voor de verkeersdruk. Desondanks stemt haar fractie voor het amendement, omdat er wel een volwaardige supermarkt nodig is op het Utrecht Science Park.

Over amendement 72 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 73 (Schrappen die hap).

Over amendement 73 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, ChristenUnie, PvdD, DENK, PVV, EenUtecht en Bij1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen.

Aan de orde is de stemming over amendement 74 (Spaar de Schapenweide).

Over amendement 74 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, Volt, ChristenUnie, DENK, PVV, EenUtrecht, Bij1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel omgevingsvisie Utrecht Science Park 2040.

Mevrouw **Meerding** (VVD) merkt op dat niet alles in de omgevingsvisie de voorkeur van de VVD heeft. Toch zijn er vanavond al voorstellen aangenomen en zullen er misschien nog voorstellen worden aangenomen die het voorstel wel verbeteren. Daarom zal de VVD voor het voorstel stemmen.

De heer **Van Steeg** (CDA) kan zich daarbij aansluiten. Zijn fractie zal voor het voorstel stemmen, mede gehoord de toezegging van de wethouder dat zij, mochten er signalen komen dat de sport niet past op de plek waar die nu is ingetekend, naar een plek daarbuiten zal kijken.

De heer **Bosch** (PVV) duidt dat precies andersom. Er staan een aantal dingen in de omgevingsvisie waar zijn fractie absoluut niet mee kan leven. Nu de Schapenweide niet gered wordt, is het helemaal klaar voor zijn fractie. Zijn fractie stemt tegen.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, ChristenUnie, D66, CDA, Student & Starter, VVD en BIJ1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 246 (Wind mee op USP).

Over motie 246 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, VVD, DENK, PVV en EenUtrecht ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 247 (Geef sport de ruimte op het USP).

Over motie 247 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, VVD, DENK, PVV, EenUtrecht, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 248 (Goed onderzoek naar locatie Olympos).

Over motie 248 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties

van PvdA, D66, CDA, Student & Starter, VVD, DENK, PVV, EenUtrecht en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 75 (Kwaliteit boven kwantiteit bij wijkverslaggeving).

Over amendement 75 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, ChristenUnie, D66, CDA, PvdD, Student & Starter, VVD, PVV en EenUtrecht ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 77 (Behoud BingoFM in plaats van FunX).

Over amendement 77 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, PVV en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen.

Aan de orde is de stemming over amendement 78 (Diversiteit in het Utrechts medialandschap).

Over amendement 78 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, VVD en PVV ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 79 (Flexibel met de wensenlijst omgaan).

Over amendement 79 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA en VVD ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Licentie lokale omroep m.i.v. 8 april 2023.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vindt dat er op zich prima richtlijnen voorliggen, ook al is het jammer dat BingoFM daarin niet expliciet wordt genoemd. Wat haar fractie echter meer dan jammer vindt, is beslispunt 1. Het bedrag dat met dit raadsvoorstel vrijgemaakt wordt voor de lokale omroepen echt gênant laag. Daarom stemt ze toch tegen het raadsvoorstel.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, PVV, EenUtrecht en Utrecht Solidair ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 250 (Blijf Utrechtse lokale media ontwikkelen).

Over motie 250 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, CDA, PvdD, DENK, PVV, EenUtrecht en BIJ1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 251 (Budget in balans met takenpakket).

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat de CDA-fractie het eens is met de strekking van de motie. De dekking is wat gammel, maar desondanks zal de CDA-fractie voorstemmen.

Over motie 251 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PvdD, DENK, PVV, EenUtrecht en BIJ1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 252 (Continuïteit lokale media warborgen als nieuwe licentie later ingaat).

Over motie 252 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, CDA, PvdD, VVD, DENK, PVV, EenUtrecht, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Wijziging legesverordening 2022 in verband met een nieuw tarief voor het thuisbezorgen van reisdocumenten.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, D66, CDA, PvdD, Student & Starter, EenUtrecht en Bij1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het raadsvoorstel is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 253 (Gereduceerd tarief voor U-pashouders bij bezorging van reisdocumenten).

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) stelt dat haar fractie vindt dat het U-pasbudget is bedoeld voor armoedebestrijding. Ze ziet het geld liever besteed aan essentiële zaken voor de mensen om mee te kunnen doen, zoals sport, cultuur, een fiets of een computer. Om die reden stemt haar fractie tegen de moties 253 en 254.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) merkt op dat al maatwerk wordt geleverd voor mensen die echt niet naar het stadskantoor kunnen komen. De mensen met een krappe portemonnee kunnen beter geholpen worden dan door hen eens in de tien jaar een halfuur fietstijd te laten besparen. Om die reden is haar fractie tegen de moties 253 en 254.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) merkt op dat haar fractie de moties 253 en 254 sympathiek vindt, maar ziet het geld liever besteed aan een andere vorm van armoedebestrijding.

Over motie 253 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, PvdD, DENK, PVV, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 254 (Ontwikkel doelgroepenbeleid voor de thuisbezorging van reisdocumenten).

Over motie 254 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, PvdD, DENK, PVV, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over amendement 80 (Biodiversiteit in het ontwikkelkader Rondje Stadseiland.

De heer **Te Hoonte** (VVD) deelt mee dat zijn fractie voor het amendement zal stemmen, omdat ze ziet dat het amendement al een meerderheid heeft. Een amendement is een goede plek om met biodiversiteit op deze wijze aan de slag te gaan. Zijn fractie kijkt uit naar de onverwachte vegetatie.

Over amendement 80 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Ontwikkelkader Rondje Stadseiland.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het geamendeerde raadsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 81 (Haal het Utrechtse familiebedrijf GEPU uit het Wvg-besluit).

Over amendement 81 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, VVD, DENK, PVV, EenUtrecht en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Vestiging voorkeursrecht op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) in Deelgebied 6 Merwedekanaalzone.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, ChristenUnie, D66, PvdD, Student & Starter, DENK, Bij1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het raadsvoorstel is aangenomen.

De **voorzitter** stelt vast dat alle stemmingen verricht zijn. Hij wenst iedereen nog een fijne avond.

De voorzitter sluit daarop, te 22.09 uur, de vergadering.

Gemeente Utrecht

INHOUD

1.	Opening	Pag. 1
2.	Vaststellen agenda	Pag. 1
3.	Ingekomen stukken	Pag. 1
4.	Bekrachtiging geheimhouding	Pag. 2
5.	Notulen raadsvergadering 16 juni en 7 juli 2022	Pag. 5
6.	Notulen vragenuur 16 en 30 juni, 25 augustus en 1 september 2022	Pag. 5
7.	Notulen Commissies Voorjaarsnota 21, 22 en 23 juni 2022	Pag. 5
9.	Raadsvoorstel Beëindigen commissielidmaatschap	Pag. 5
11.	Raadsvoorstel Voorbereidingskrediet Gebiedsontwikkeling Galgenwaard en Omgeving	Pag. 6
12.	Raadsvoorstel Herziening legesverordening m.b.t. evenementen en bijschrijving leidinggevenden in horeca	Pag. 6
13.	Rekenkameronderzoek: "Onbegonnen werk - Een onderzoek naar de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed in Utrecht"	Pag. 6 + 55
14.	Debat Versneld huisvesten statushouders en tijdelijke huisvesting	Pag. 12 + 56
15.	Debat Intentiedocument Herontwikkeling Van Heukelomlaan-Berlagestraat	Pag. 18 + 56
16.	Burgeragendering Referendum over de kwaliteit van Utrecht Stad en haar Toekomst	Pag. 28 + 57
17.	Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorgdiensten	Pag. 31 + 57
18.	Debat Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen	Pag. 34 + 58
19.	Raadsvoorstel omgevingsvisie Utrecht Science Park 2040	Pag. 37 + 59
20.	Raadsvoorstel Licentie lokale omroep m.i.v. 8 april 2023	Pag. 41 + 60

21. Raadsvoorstel Wijziging legesverordening 2022 in verband met een nieuw tarief voor het thuisbezorgen van reisdocumenten Pag. 44 + 61

10. Raadsvoorstel benoeming commissieleden Pag. 46

8. Actuele moties Pag. 47 + 57

22. Raadsvoorstel Ontwikkelkader Rondje Stadseiland Pag. 50 + 62

23. Raadsvoorstel Vestiging voorkeursrecht op grond van Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) in Deelgebied 6 Merwedekanaalzone Pag. 52 + 62